

Tuổi Hoa

Số 52

**NGÀY 1 THÁNG 9
1966**

**CHỦ NHIỆM
CHÂN-TÍN**

**THƯ-KÝ TÒA-SOẠN
TRƯỜNG-SƠN**

**QUẢN-LÝ
TRẦN-VĂN-VŨ**

Tạp-chí Thiếu-Nhi TUỔI-HOA xuất-bản ngày 1 và 15 mỗi Tháng. Tòa-soạn : 38, Kỳ-Đồng, Saigon. Dây nói : 20.316. Giá mỗi số 7đ. Miền Trung và Cao Nguyên Trung phần 8đ. Công sở giá gấp đôi. Báo dài hạn : Một năm 24 số 150đ ; Miền Trung và Cao nguyên thêm 30đ. cước phí Máy bay. Thư từ, bài vở gửi Nguyễn-Trường-Sơn. Bưu phiếu, Chi phiếu đề tên ông Trần-văn-Vũ

Đọc trong số này

Tổ ấm	HÀ THỨC KHÁNH	3
Dân	LY-SƠN	8
Người chiến thắng	HUYẾT-PHƯƠNG-TÂM	13
Thác Khone huyền bí	VI VI	22
Gió	HOÀNG ĐĂNG CẤP	28
Hai con thỏ rừng	THỌ-HÀ	34
Chuyện của Thùy	THẢO-LANG	43
Mảnh vườn của Bé	TRINH-CHÍ	46
Trang giải trí	Vi Vi	51

1. TÚ THIẾU LÂM và DZUC GIÀN THUNG

DZUC quàng cây súng cao su vào cổ. Cái nạng gỗ hình chữ Y lủng lẳng trước ngực, chân nó dẫm lên một lớp lá tre khô, âm thanh rào rào, Dzuc nghe thích thú lắm ! Những lưỡi kiếm nắng xiên thẳng qua đọt ngọn tre ngã dài trên con đường đất, màu nắng vàng tươi dịu mắt vô cùng ! Dzuc bước đến khu vườn ông Giác, hoa trong vườn ông đang nở rộ, những đóa hoa hàm tiếu ngậm sương lóng lánh, tỏa hương thanh khiết trong ngọn gió sớm của đồng quê trong lành. Một tiếng gà xao xác tận thôn xa. Lòng Dzuc vụt hớn hở, nó chúm môi huýt sáo... Dzuc chợt nghĩ tới cu Tụ, bạn nó — đầu óc nó sắp sẵn một cuộc chơi thích thú trong ngày chủ nhật. Dzuc nhìn ra phía cánh đồng, sương đang rủ nhau tản mát, đồng lúa nom vàng tươi dưới màn sương đục.

Dzuc chợt chộp lấy cái nạng, nó rút đầu lại, tháo sợi cao su ra khỏi cổ. Nó bậm môi, rón rén bước nhẹ, mắt nó cơ hồ thôi miên vật trước mắt : một con gà trống nhà ai đang

chậm rãi, phô thân hình sắc sảo dưới hàng tre xanh biếc. Dzuc cho tay vào túi áo, nó lựa 1 viên sỏi tròn nhẵn, đoạn nấp vào tấm da. Nò hờm sẵn giàn thung, bước y hệt một tay thiện xạ đang rình rập con mồi. Anh chàng gà trống không ngờ thần chết lớn vờn gần đấy, anh ta vẫn trong dáng đi vô tư, cái đầu đỏ chót gục gặc nom đạo mạo lắm ! Dzuc nuốt nước bọt; nó nhìn kỹ đôi chân chú gà. Đôi chân chú ta chắc nịch, lông vàng phủ ngập nửa cặp giò. Chân phải của chú hơi cà nhắc trong bước đi, Dzuc nhủ thầm :

— Đích thị gà thắng Hoa. Bữa trước thả chó cắn tao, bữa nay tao hạ lại gà mày. Đừng trách nhé !

Dzuc lại nuốt nước bọt, nó nhìn con gà trống đi đã xa mảnh vườn thắng Hoa, đầu óc nó nghĩ ngay đến một bữa tiệc thịt gà. Nó không sao tưởng tượng nổi, chỉ phác họa trong khối óc đơn sơ của nó hình dáng 1 con gà quay vàng ửng, lóng lờm những mỡ... bao nhiêu đó cũng đủ làm cho nước miếng thẳng Dzuc trào ra, khiến nó phải nuốt ừng ực.

Nó gật gù lăm bằm :

— Phải rủ cu Tụ tới chén. Chắc cụ cậu khoái lắm.

Dzuc nhìn quanh quất trước khi ra tay. Ngoài đồng chẳng có một bóng người, con đường tit tấp đằng xa dẫn lên tỉnh, thỉnh thoảng mới có bóng một chiếc xe ba bánh vụt thoáng qua. Im lặng quá ! Dzuc sẽ nhón gót lại gần, chú gà nghe động, lão liên cặp mắt, chú vừa « tục tục » trong cổ vừa nhón nhác chạy. Dzuc bước theo, chú gà vỗ cánh chạy càng khỏe. Dzuc ức lắm, nó nhủ : « không khéo để nó chạy vào vườn thì hỏng ». Dzuc đứng lại, chú gà thấy im lặng, cũng dừng lại. Chú ta cào đất, « tục tục » luôn mồm. Dzuc men theo cây tre, lần này nó không « xuất đầu lộ diện » nữa. Gần tới rồi không biết sao tim nó đập mạnh ghê. Nó kéo thẳng hai sợi cao su, chú gà vẫn bươi đất, nào có hay biết gì ! Chú phơ cái hông tròn trĩnh, làm cái đích cho viên đạn của thằng Dzuc. Dzuc tưởng tượng mình là Dương-do Cơ, một tay thần tiên đời chiến quốc bên Tàu, người mà thầy giáo của nó đã kể trong một câu chuyện cho cả lớp nghe. Dzuc đã sắp sẵn ý định, miệng nó ngậm một hòn sỏi thứ hai, nó dự tính, nếu viên đạn thứ nhất chưa hạ gục « kẻ thù », nó lập tức xài viên đạn thứ hai. Nhưng, nó nghĩ với tài thiện xạ của nó, chỉ một viên thôi, chú gà

trống tờ cũng đủ lăn quay, thấy trời, trăng, đất, biển.

Dzuc cầm chắc giàn thung, tay mặt kéo hai sợi cao su căng thẳng, nó nhắm ngay hông chú gà buông dây. Véo ! Viên đạn bắn mạnh, thật mạnh vào hông con mồi. « Thịch » 1 tiếng, chú gà kêu « oác » náo nùng, chú gà ngã chúi trên mặt đất, Dzuc mừng rỡ, phóng ra. Chú gà quên cả vết thương bên mình, hoảng hốt chạy. Dzuc gỡ viên đạn ở miệng, nấp nhanh. Con mồi chạy khó khăn, đau khổ lắm ! Nó chạy đua với tử thần. Dzuc không thương hại kéo nhanh hai sợi cao su. Vút. Viên đạn thứ 2 đâm thật mạnh vào đầu chú gà. Một tiếng « oác » thứ 2 vang lên, dăm ba chiếc lông văng xơ xác. Chú gà ngã lăn trên mặt đất, đầu vỡ toang, chú nhắm đôi mắt tròn nhỏ như hạt đậu xanh lại, màng kéo che khép. Viên sỏi tròn lăm lăm nằm lăn lóc cạnh đấy, con mồi kẻ cũng khá, đáng xếp vào loại A, theo sự sắp đặt của tay thiện xạ Dzuc giàu thung. Dzuc bước lại, nó cúi xuống nhìn con gà.

Không thương hại, nó túm lấy cổ con mồi xách lên. Sợ có người trông thấy, Dzục ôm gà dẫu vào bụi tre...

Nó làm bầm khoái chí:

— Nướng gà xong mới báo cho cu Tự biết. Trưa nay mình được ăn thịt gà không tốn 1 cắc. Phải dành cho cu Tự 1 bát ngò. Thú quá! Mặt trời lên khỏi ngọn đa đầu làng chừng 1 sáo, Dzục đã nướng gần xong con gà trống. Trời xế trưa, cánh đồng lơ nhố người cày, kẻ cấy. Từ bờ ruộng vắng vắng tiếng dân ca trong lành vang lên dưới bầu trời vào trưa. Dzục nhìn cái hồ vui lông gà và ruột gà. Nó thích chí. Cảm giác sung sướng chảy tràn lan trong cơ thể nó khiến Dzục chum môi huyết 1 bản nhạc thật vui. Con gà được xiên qua 1 thanh tre nhỏ, vót nhọn. Dzục chếp miệng, quay quay con gà trên ngọn lửa. Mỡ gà kêu xèo xèo, âm thanh đều đều nghe êm tai lắm! gà đỏ ửng toàn thân, hơi tỏa thơm phức.

Dzục nuốt nước bọt. Chợt nó giật bắn mình, tiếng ai khóc tí tê gần đấy. Dzục đảo dác tìm. Mắt nó bắt gặp 1 thằng nhóc áo trắng, ngồi dưới cội cây tầm ruột bỏ hoang, gục đầu tẩm tức.

Thằng nhãi chợt ngược lên, nó quệt nước mắt nhìn thẳng Dzục. Dzục bị kẻ khác bắt gặp đang nướng gà, nó giận lắm. Mãi mê quay chú gà, Dzục quên cả mọi vật, đến nỗi thằng nhãi này đến đây lúc nào cũng không hay. Con gà đã chín hừm hoàn toàn, mỡ

rơi rớt từng giọt, Dzục gùm gùm nhìn thẳng nhãi. Nó xé 1 tấm lá chuối thật lớn, đoạn đặt con gà quay xuống. Bọc gà thật chu đáo xong, Dzục phải dít đứng dậy, rảo bước đến bên thằng nhãi. Dzục nhìn nó, thằng nhãi nhìn lại, mắt thằng nhãi tèm nhem nước mắt. Tuy nhiên Dzục cũng phải nhủ thầm:

— Mắt nó đẹp thực!

Dzục xoắn 2 tay vào nhau, nó cảm thấy bối rối, nhìn thẳng nhãi, nó ngập ngừng:

— Sao mày khóc?

Thằng nhãi quệt nước mắt, nó vén tay áo dài trắng, vén vạt áo sau lưng, vén ống quần, chỉ cho Dzục xem những lần đỏ rướm máu nằm ngang dọc, trông cơ hồ dây leo quấn chằng chịt quanh 1 thân đại thọ. Nó tức tưởi:

— Di tao đánh tao mày ạ!

Dzục cảm thấy thương thằng nhãi quá! Mặt thằng nhãi chả có gì là du côn, mất dạy, thằng Nhãi nom hiền lành, mỗi lần nó nói, 2 má lúm xuống 1 lỗ, Dzục thường nghe má nói đó là lúm đồng tiền. Nó thấy thằng nhãi có duyên ghê!

— Mày... hiền thế mà bị đánh, chắc di mày ác lắm?

Thằng nhãi mở to mắt:

— Sao mày biết?

Dzục lúng túng:

— Tao đoán thế thôi!

Thằng nhãi sợ hãi :

Mày nói thế, nhớ đi tao nghe, tao bị đòn thêm.

Dzuc gạ chuyện :

— Sao mày bị đánh thế ?

Thằng nhóc buồn rầu :

— Ai mà biết. Dì tao muốn đánh thì đánh...

Dzuc ngồi xuống bên thằng nhãi :

— Sao dì mày ác...

Thằng nhãi ngắt lời :

— Thôi đừng nói chuyện đó nữa.

— Thế chuyện gì bây giờ ?

— Chán gì chuyện !

— Thí dụ ?

— Tên mày là gì nhỉ ?

— Dzuc. Tụi bạn gọi tao là Dzuc giàn thung.

Thằng nhãi tự giới thiệu :

— Còn tao là Tú. Tao biết vài miếng võ thiếu lâm, nên tụi cùng xóm gọi là Tú Thiếu lâm,

Dzuc trợn mắt, ngắm thằng nhãi. Nét hiền lành của thằng nhãi chưa chứng minh điều đó. Dzuc nghi ngờ.

— Mày mà biết võ à ? Không dóc chứ. Đâu, mày đi thử một vài đường tao coi...

Tú khẽ mỉm cười :

— Tin hay không tùy ở mày. Tao biết võ thì cũng như mày bắn giàn thung hay vậy. Đâu có gì lạ. Vả lại, võ đâu phải bạ đâu xỏ ra đấy. Phải không hở mày ?

Dzuc cứng họng. Thằng Nhãi trông khù khờ quá mà lý sự ghê gớm. Dzuc nhìn Tú, Tú đứng dậy, kéo tay Dzuc về phía cây tre :

— Lại xem con gà quay của mày, Dzuc nhé !

Dzuc gật đầu. Nó bẻ tấm lá chuối bọc gà lên, Tú mở lá ra xem. Nó hít một hơi, mỉm cười :

— Mày quay nó bằng cây hủ ?

Dzuc gật đầu, dạy thằng Tú :

— Quay thế gà chín đều. Ăn ngon lắm, Nhiều đĩa quay gà, đề lửa tấp khét lẹt. Tao quay thế tài không hở mày ?

Tú lắc đầu :

— Thế chưa hẳn là tài.

Dzuc ức lắm, nó cãi :

— Sao không tài ? Mà quay gà như tao được không.

Tú gật đầu :

— Cái đó dễ ợt. Hồi tao còn đi hướng đạo, nấu cơm, làm canh tao còn biết, nữa là làm gà.

— Dóc hoài. Mà chỉ giỏi khóc.

Tú cười :

— Đau phải khóc chứ. Bây giờ, giá tao phết cho mày chừng 10 roi, xem mày có khóc không cho biết.

Dzuc lại bí. Tú nói tiếp :

— Quay như mày chưa chắc là ngon đâu.

Hồi còn đi hướng đạo, tao làm thịt gà cách khác.

— Cách làm sao ?

— Tao vặt sạch lông gà, dùng đất sét trét hết thân hình con gà lại.

xong đâu đấy, mới cho con gà đất sét vào lò lửa. Đất sét nóng đến đỏ rực lên. Đến độ nóng quá rồi, tao đem ra. Đập vỡ lớp đất sét ngoài, con gà bên trong chín múp, mềm khỏi chê...

Dzuc nghĩ lại thẳng Tú nói đúng thật, ba nó trước kia cũng có làm như vậy. Nó ăn thấy ngon lắm. Nhưng con gà trong đất sét, là cả một nghệ thuật. Tay non như nó làm sao nổi. Từ cái phục đưa đến cái mển, Dzuc nắm tay Tú :

— Mày giỏi quá !

Tú khiêm nhường :

— Thì cũng học mới làm được chứ Tao dốt lắm !

Dzuc mở lá chuối, hỏi Tú :

— Mày ăn gà nhé ?

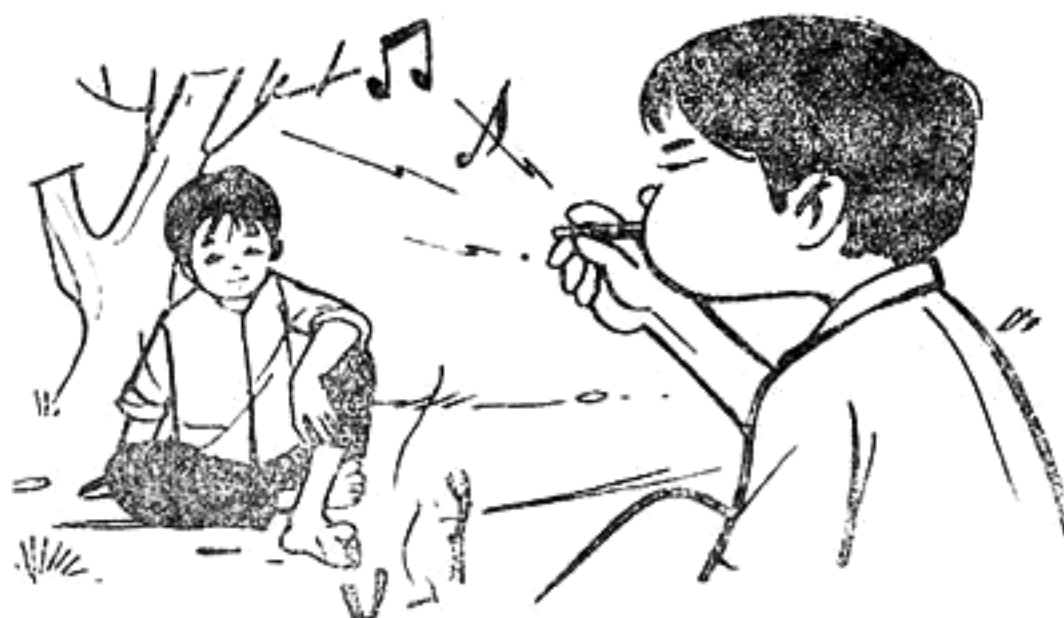
Tú gật đầu :

— Tao với mày thôi hả ?

— Không ! Còn cu Tự nữa !

— Tự nào ?

Bạn tao ấy. Đề tao gọi nó nhé !

Rồi không đợi phản ứng của Tú, Dzuc rút trong túi ra 1 cái còi. Chiếc còi chỉ bằng 2 ngón tay, làm bằng gỗ, ở đầu thòi có một cái lưỡi gà. Dzuc chum môi, ngậm cái còi thòi rúc. Âm thanh dịu vợi thanh thoát vô cùng. Thòi 1 hồi dài, Dzuc hạ còi, nó

XEM TRANG 12

Màn đêm buông nhanh xuống cảnh vật. Con đường đất mòn cong queo hiện lờ mờ dưới ánh trăng non. Dân vừa đi vừa lo sợ phập phồng sẽ bị Ba Má quở phạt về tội đi chơi tối, quên cả giờ cơm. Mọi ngày Dân đi học buổi sáng, chiều đi chơi với bạn 4 giờ đã về. Hôm nay vì mải mê đá banh nên nó quên cả giờ khắc. Có lẽ giờ này Ba đã về và đang « hỏi thăm » nó.

Dân biết tính ba nghiêm lắm, đã giận thì trời cản nổi. Nó còn nhớ lần trước đi bắn bi rồi bắt dế đã bị Ba phạt quì gối úp mặt vào vách suốt đêm, muỗi đốt cũng không dám đập. Lần này tái phạm không biết hình phạt sẽ gia tăng như thế nào.

Nó về đến nhà mà chưa dám vô. Bỗng một bóng người đàn ông đi lại trước nhà khiến Dân giật mình « Thôi chết rồi, « Ông » đang chờ Dân đây... »

Dân nghe tiếng Ba vang lên :

— Thằng Dân đi đâu mà tui kiếm hồng thấy. Và tiếng má :

— Thôi mình thay áo rồi ăn cơm. Chút nữa nó về chứ gì. Tuy má nói thế nhưng Dân biết má đang nóng ruột lắm. Má cưng Dân lắm mà !

Dân rón rén vòng ra cửa sau, tìm đập thành thịch. Má từ nhà trên đi xuống thấy nó vội kéo vào phòng tắm nói khẽ :

— Trời ơi ! Con đi đâu giờ này mới về. Thôi tắm rửa rồi lên linh... đòn, con trai cưng.

LY-SƠN

DÂN

Lát sau nó lại rón rén lại bàn ăn, mắt lăm lét nhìn ba. Cái vẻ nghiêm trang của Ba làm nó càng sợ nhưng nó thầm phục Ba và so sánh với người hùng John Wayne trong phim « Cao bồi bắn súng cỡi ngựa » mà nó thường được cậu Hùng, em trai má, giáo sư dạy trường nó dẫn đi xem ở thủ đô. Tên John Wayne được Cậu Hùng lặp đi lặp lại nhiều lần nên đã in sâu vào tâm trí Dân với tấm lòng mến phục. « Ba mình là người hùng » nó luôn nghĩ vậy.

Thực ra Ba không phải là nhân vật oai hùng trên màn bạc mà chỉ là Trưởng đồn Dân vệ, người có nhiều uy tín và rất được cảm tình của mọi người trong vùng. Đối với má hay mọi người trong gia đình, Ba luôn giữ thái độ hòa nhã, ôn tồn nhưng không quá nghiêm trang. Ba không la mắng, đánh đập như ba của thằng Sinh nhà bên.

Dân đến gần Ba, lúc đó đang ngồi đọc báo trên ghế, với giọng run run :

— Mời Ba...ăn...cơm.

— Con nghĩ gì mà thù người ra đó, Dân?

Dân giật mình nhìn má, má mỉm cười, nụ cười hàm ý «con giống Ba con quá» «Con hiểu má à. Ba con là người anh hùng».

∴

Buổi sáng, lúc chờ cậu Hùng đem xe đến chỗ đi học vì trường ở khá xa Dân cũng ngắm người ra ngắm Ba. Nó thích khẩu súng đeo lưng lủng lẳng bên sườn Ba lắm «Trông Ba như John Wayne» câu đó cứ ám ảnh mãi trong trí Dân.

Dân được nghe nhiều người nói về Ba, một chiến sĩ dũng cảm từng nêu cao gương anh dũng. Có lần Ba đã đột nhập vào sào huyệt địch và cho lính phục kích bắt sống được trọn ổ. Lần đó Ba bị thương nặng và nằm bệnh viện hơn một tháng. Từ đó, chúng bạn thường nhìn Dân bằng cặp mắt cảm tình và thán phục «Ba mày chí quá!» Riêng Dân chỉ muốn nhìn tận mắt con người hùng của Ba.

Trong một bài luận văn làm ở lớp nó viết: «Ba tôi vào khoảng ba mươi tuổi, có dáng người hùng mạnh, khuôn mặt cương quyết, nụ cười hiền lành nhưng trang nghiêm, một đôi mắt sáng dăng tràn niềm tin yêu... Người là một người anh hùng đối với tôi, Mẹ tôi. Người đã chiếm trọn lòng kính yêu vô bờ bến của tôi...» Thoạt đầu giáo sư Duệ tỏ ý nghi ngờ những câu văn của đứa trẻ 12 tuổi

ấy. Nhưng sau thầy đã hiểu rằng một đứa trẻ thông minh và can đảm như Dân vẫn có thể viết lên lời tâm huyết đó.

Về phần Ba đã cảm động rung rung khi đọc những dòng chữ yêu thương của đứa con mẫn tuệ. Tiếng Ba vang lên.

— Ăn xong đọc bài nghe con. Con phải tỏ ra xứng đáng với cái hiệu của con.

∴

Dân nuốt miếng cơm cuối cùng rồi thu dọn bát đĩa và đi vào nhà trong. Vừa khuất tấm màn che nó nghe thấy có tiếng động ở ngoài, quay lại nhìn khe hở của tấm ván vách nó chợt run lên khi thấy ba bóng đen võ trang xông vào nhà. Nhìn vẻ mặt hùng hổ, dõn dác của họ Dân biết ngay họ là ai rồi. Nó thầm hiểu sự nguy hiểm đang đe dọa gia đình nó. Nó nghĩ ngay đến đồn Dân vệ cách đó 100 mét báo tin cho anh Tư, một tiểu đội trưởng rất thân với Ba nó.

Nó thoát ra cửa sau trước khi bọn người kia tới trấn giữ. Đôi chân nhỏ bé của Dân lướt nhanh trên những đám gai nhọn, những mô đất lồi lõm, cằn cỗi. Phía này không có nhà ai cả, chỉ có một đồng cỏ gai, cỏ tranh và vài thửa ruộng khô. Những ánh đèn đăng xa lung linh trước mắt Dân. Nó cầm cổ bước nhanh về đồn qua đồng cỏ gai, gió thổi ù ù bên tai, chân xây xước và chảy máu. Nhưng

là đứa trẻ can đảm nó đã không khóc mà còn nghĩ «Không biết tại nó làm gì Ba má mình. Chắc Ba mình không hèn nhất đâu»

Nó chợt nhớ trước mặt cạnh bụi tre in bóng dưới nền trời bàng bạc ánh trăng có một cái giếng. «Lỡ té xuống chết thì ai hay mà cứu Ba Má». Nghĩ thế nên nó rẽ ra ngoài đường cái. Cái bóng nhỏ bé chạy thấp thoáng trong ánh trăng sáng mờ mờ khiến anh Tư đứng trên đôn chú ý. Ánh

trong tiểu đội võ trang đầy đủ cùng Dân chạy như bay trở lại nhà. Một anh chợt thấy nó đuổi sức vội bế xốc nó lên....

Cách nhà Dân 20 mét, trong ánh sáng mờ mờ mọi người nhận thấy Ba Dân bị trói quặt tay về đằng sau đi giữa hai người lạ, còn một người nữa đi kè kè phía sau. Tiếng má khóc trong nhà làm Dân đau xót ruột gan. Ba tiếng chim cú lạnh lùng vang lên đồng thời cả bọn nằm rạp xuống

đèn pha rọi sáng vào nó. Nó vui mừng giơ tay vẫy miệng gọi anh Tư và cầm đầu chạy nhanh hơn. Anh Tư đã nhận ra nó và vội vã chạy xuống. Dân vấp ngã mấy lần nên ê ẩm cả người mới vào đến cửa đôn, nhào lại ôm chầm Anh Tư đã đứng đó từ lúc nào, nói gấp rút:

— Anh Tư. «tụi nó» vào nhà em. Đi cứu Ba má em mau đi!

Lập tức anh gọi mấy người nữa

Đằng kia, Ba Dân nghe ám hiệu nhanh như cắt quay lại đá tung tay cầm súng của tên đi sau và thuận chân đạp bắn ngã quỵ. Trước khi hai tên còn lại kịp phản ứng ông đã nhảy ra khỏi vòng chiến

— Đoàn đoàn đoàn .. đoàn... đoàn! Một loạt súng nổ ran. Anh Tư bảo Dân «lăn nhanh ra chỗ khác» lạnh lẽo Dân lăn xuống mấy vòng tránh xa một lần đạn của địch bắn tới. Cả

người Dân bỗng thấy nhẹ nhàng rồi bỗng nhiên

— Bịch. Dân đã rớt xuống nơi trồng chuối bên hông nhà. Cũng may đất ẩm nên Dân không việc gì nằm im giây lâu nó nghĩ thầm «Ba mình đá cú song phi «ác» quá!» mặc dù không biết song phi là thế nào. «Trông ba như John Wayne, thần tình quá!» Nó nghĩ tiếp

Tiếng súng lúc này đã im bật, có tiếng lao xao bên tai Dân

— Đi chào Diêm Vương hết một tên còn hai tên bị thương

— Trêu vào túi tao thì chúng bây tới số mà!

— Ủa, Dân đâu rồi?

— Dân ời!

Và Dân nghe tiếng Má nó họa theo:

— Dân ời! con đâu?

Dân có dạ và dạ thật to, nhưng nó không chửi dậy được. Nó nghe đau nhói ở chân trái, nắm nghiền cặp mắt lại và lịm dần. Tai nó còn nghe văng vẳng tiếng kêu gọi thất thanh và tiếng khóc của má.

Lâu lắm nó mới tỉnh lại. Thấy mọi người bao quanh giường nó, lo lắng, nó nhướn miệng cười và cầm tay Ba khẽ nói:

— Ba thật là anh hùng!

Ba cúi xuống hôn trán nó, bàn tay ba vuốt nhẹ mái tóc đứa con yêu:

— Không, chính con mới là anh hùng, con cưng của Ba!

LY SƠN

(Bút nhón Hoa Việt)

TIẾP TRANG 7

TỎ ẤM

chùi cùi xong đút vào túi trước đôi mắt đầy ngạc nhiên của Tú thiếu lâm. Dzục giải thích;

— Tao thối kèn gọi nó đấy.

Tú cười:

— Y như người ta gọi bò về chuồng!

Dzục buột miệng:

— Cự Tự chặn bò mầy ạ!

Tú reo lên:

— Thích quá nhỉ. Tao khoái chặn bò lắm. Được cỡi bò nhóng nhóng suốt ngày,

Ngừng một lát, Tú Thiếu lâm hỏi:

— Sao nó biết mầy gọi nó được?

— Tao với nó, mỗi đứa có một cây còi. Muốn gặp nhau chỉ cần thổi lên.

— Cu Tự hiền không?

— Nó với ông Bụt bên tám lạng, người nửa cân mầy ạ!

Tú nhìn Dzục:

— Mầy quen nó lâu chưa?

Dzục «à» lên một tiếng:

— Tao quen nó trong một trường hợp vô cùng hiểm hiểm tiểu thuyết! Để tao kể cho mầy nghe nhá!

Tú gật đầu:

— Ừ, kể chuyện nó trong khi chờ nó thì tuyệt...

(CÒN TIẾP)

người chiến thắng tiếp theo

• HUYẾT-PHƯƠNG-TÂM

Đã hơn 50 năm dẫn thân vào binh nghiệp, Bó-Bì-Đà-La chưa thất trận một lần nào. Thế mà...

Một bầu không khí nặng nề đè xuống sân chầu...

Tề-tướng Bó-Bì-Đà-La và đám tàn quân phủ phục dưới bệ rồng, mà trên ngai là Chế-Củ hoàng đế đang ngự. Mặt nhà vua thoáng buồn, đôi mắt dõi xuống phía dưới. Tướng Bó-Bì-Đà-La tâu :

— Muôn tâu bệ hạ, tội kẻ hạ thần đáng chết. Ba dũng tướng tử thương, gần vạn quân binh bị giết. Chính kẻ hạ thần và các kỵ tướng còn về được đến đây là nhờ ở phước đức của bệ hạ.

Muôn tâu bệ hạ, trước chiến bại hôm nay, không phải kẻ hạ thần và các tướng quân bất tài. Vì trước khi lâm trận, các quan trong triều đã soạn thảo một kế hoạch hoàn hảo nhất từ trước đến nay. Kẻ hạ thần tin chắc rằng sẽ không còn bóng một tên quân Việt nào trên giải đất Chiêm này nữa. Nhưng trong cái chu đáo ấy lại có cái nhục hôm nay.

Giọng Bó-Bì-Đà-La đổi sang cương quyết :

— Không thể được, Chiêm-Quốc không thể thất bại một cách dễ dàng như vậy được !

— Muôn tâu bệ hạ, kẻ hạ thần ngờ rằng...

— Khanh ngờ gì ?

Bó-Bì-Đà-La chỉ tay về phía các quan :

— Muôn tâu bệ hạ, từ lúc bệ hạ lên ngôi, Chiêm-Quốc chưa bao giờ bại binh. Nhưng từ khi có cuộc tập họp các quan thì cái nhục ấy tìm đến. Kẻ hạ thần xin tâu rằng, nhất định trong triều phải có nội phản !

Chế-Củ giật mình :

— Có chắc không ? Khanh đừng quên từ bao năm qua, các quan vẫn tận trung với nước !

Tề-tướng Bó-Bì-Đà-La nói :

— Muôn tâu bệ hạ, vẫn biết các quan tận trung với nước, nhưng tiền bạc có thể lay chuyển lòng dạ con người sẽ lọt vào tay họ một cách dễ dàng.

Chế-Cử ôn tồn :

— Khanh không nên nóng giận mà mịch lòng các quan. Đã bao năm cầm quyền chính, ta biết rõ lòng các quan hơn khanh nhiều. Điều khanh vừa tâu tuy chẳng hoàn toàn vô lý nhưng không thể nào có xảy ra ở Chiêm-Quốc này được...

Bố-Bì-Đà-La cố nói :

— Nếu không thì cũng có do thám của địch trà trộn vào kinh.

Chế-Cử gật gù :

— Điều này có lý hơn. Nhưng cả một kinh thành rộng lớn, tên do thám lẫn trốn trong vạn người, thì việc tìm kiếm chẳng khác gì mò kim đáy bể. Ta e rằng, chẳng bao giờ bắt được hắn ?

Bố-Bì-Đà-La nói :

— Muôn tâu, kẻ hạ thần tin tưởng sẽ tìm ra quân gian.

— Khanh tài đến thế à ?

Không đề ý đến lời mỉa mai của vua, tể-tướng Bố-Bì-Đà-La tiếp

— ... Tên do thám ấy nhất định phải Lý-Dũng-Tâm tráng sĩ !

Chế-Cử hoàng đế hơi ngạc nhiên, nhưng nhà vua lại ôn tồn bảo :

— Khanh nên thận trọng lời nói, ngự đệ ta hay được thì một cho khanh đó.

Bố-Bì-Đà-La thở dài, ông mát mẻ.

— Trong lúc này, có lẽ vận nước trở chiều nên bệ hạ mới đề tình cảm lên trên đất nước. Đến lúc này, kẻ hạ thần cũng chẳng còn tiếc thân nữa, nên kẻ hạ thần xin tâu rằng, chính Lý-Dũng-Tâm đã làm do thám cho địch. Muôn tâu bệ hạ Chiêm-Quốc từ bao năm nay vẫn an bình, nhưng từ lúc tên thợ săn này đến thì đã xảy ra biết bao rối rắm. kẻ hạ thần nguyện đem cả thân mình ra khuyên can bệ hạ. Xin bệ hạ hãy gạt bỏ tình cảm, minh xét đến việc này. Muôn sinh mạng sướng hay khổ đều do một phút định đoạt này của bệ hạ !..

Chế-Cử hoàng đế chống tay lên cằm suy nghĩ rất lâu. Rồi ông ngược mắt xuống bảo :

— Khanh có lý.

Nói đoạn nhà vua xoay vào trong gọi to :

— Ngự lâm quân !

Muôn cận vệ quân chạy ra chấp tay :

— Chờ lệnh bệ hạ.

Chế-Cử hoàng đế phán :

— Truyền ngự đệ và Lý-Dũng-Tâm vào đây cho ta.

— Xin tuân lệnh

Nói xong tên quân chạy vội ra ngoài. Hai khắc chậm chạp trôi qua. Cả triều đình đang sốt ruột thì hai chiếc bóng tiến vào sân châu, phủ phục tung hô :

— Hoàng thượng vạn tuế !

— Đức vua vạn tuế tuế !..

Chế-Cử khoát tay :

— Ngự đệ và tráng sĩ bình thân !

Này, Lý-Dũng-Tâm có biết ta vời tráng sĩ đến để làm gì không ?

Nhà vua dần mạnh tiếng « để làm gì » khiến Lý-Dũng-Tâm biến sắc. Nhưng chàng trấn tĩnh được ngay :

— Muôn tâu bệ hạ, kẻ hạ thần ngu si nên không rõ thánh ý.

Chế-Cử dần từng tiếng :

— Đề... mời... tráng... sĩ... vào... ngục... đường !..

Lý-Dũng-Tâm sững sốt :

— Muôn tâu bệ hạ, chẳng hay kẻ hạ thần mắc phải tội gì ?

— Tội do thám cho địch !

— Tội do thám ? Tâu bệ hạ, kẻ hạ thần không hiểu gì cả ?

Đến lượt Chế-Cử ngạc nhiên :

— Tráng sĩ không hiểu thật sao ?

— Muôn tâu, kẻ hạ thần chẳng hiểu gì cả.

Chế-Cử mỉm cười :

— Vậy mà có người buộc tội tráng sĩ đó. Tráng sĩ nghĩ sao ?

— Muôn tâu, kẻ hạ thần chẳng biết nghĩ gì cả, kẻ hạ thần vô tội !

— Vô tội ? Chính người đã làm do thám cho địch. Nếu không thì sao một kế hoạch chu đáo của ta lại thất bại, mà giữa cái thất bại lại có mặt người ở kinh đô ?

Tề-tướng Bối-Bì-Đà-La tức quá, ông cung tay hét lên. Nhưng Lý-Dũng-Tâm ôn tồn, mai mỉa :

— Xin tề tướng đừng nóng. Kế hoạch ngài chu đáo hay không ngài tự hiểu lấy kẻ này vô can kia mà ! Còn việc kẻ này ở kinh đô thì đó chỉ là sự ép buộc của Hoàng-thượng.

Chế-Bồng-Xuân phụ họa :

— Đúng thế, đó là quyết định của hoàng-huynh, xin quan tề tướng miễn bàn đến việc này.

Đôi mắt của Tề-tướng Bối-Bì-Đà-La quắc lên những tia sáng giận dữ, ông tâu :

— Tâu bệ hạ, kẻ hạ thần đề nghị trục xuất tên này ra khỏi kinh đô.

Các quan lập tức nhao nhao phụ họa :

— Phải tầy chay hẳn.

Bây giờ Chế-Cử hoàng đế mới phán :

— Này tráng sĩ, đó là ý kiến của muôn người. Ta tin ở lòng ngay của tráng sĩ. Nhưng biết làm sao hơn, trong thời chiến phòng bệnh vẫn hơn chữa bệnh. Ta sẽ cấp tiền bạc cho tráng sĩ lên đường nội trong chiều nay.

— Đa tạ ơn trên. Nhưng kẻ hạ thần một thân một bóng thì tiền bạc nhiều mà chi. Bởi thế kẻ hạ thần không dám nhận. Rồi đây dù phiêu bạt nơi chân trời góc bể, kẻ hạ thần vẫn hằng nhớ đến công ơn mưa móc mà bệ hạ đã ban cho !

Nói xong, Lý-Dũng-Tâm và Chế-Bồng-Xuân lạy tạ rồi nối đuôi nhau ra ngoài. Đúng vào lúc đó, một cận vệ quân vào phi báo :

— Muôn tâu bệ hạ, có một tên quân từ chốn quan ải xa xôi muốn xin vào bệ kiến.

— Cho vào !

Tên cận vệ quân vâng lệnh lui ra. Lát sau một tên quân áo quần dính đầy cát bụi trộn lẫn với mồ hôi bước vào. Hắn định quỳ xuống tung hô thì Chế-Cử hoàng-đế đã khoát tay :

— Ta miễn lễ cho người. Người cứ trình bày tỏ những gì người muốn nói.

Tên quân hồn hèn đáp :

— Muôn tâu, hai cửa ải đối đầu đã bị tấn công ráo riết. Quan giữ ải phía Đông bị bêu đầu vì không chịu đầu hàng. Còn ải Bắc đang lâm vào vòng nguy ngập. La tướng quân ra lệnh cho con về triều xin thêm quân tiếp viện.

Lời khai báo của tên quân như một tiếng sét nổ giữa sân chầu cả triều thần đều xanh mặt. Chế-Cử cũng thất sắc, ngái phán :

— Không còn chần chờ gì được nữa. Lão tướng Bố-Bì-Đà-La và các võ quan hãy huy động toàn lực ra chống ngoại xâm. Còn kinh thành chỉ để lại một nghìn quân là đủ. Thôi bãi chầu...

Sau đó các quan lũ lượt kéo nhau về dinh, mặt thoáng lo âu.

Độ vài khắc sau, cả kinh đô khuấy động bởi tiếng vó câu. Một rừng người ngựa túa ra cửa thành Bắc như nước vỡ bờ, gươm đao lấp lánh dưới ánh nắng chiều yếu ớt. Nhìn đoàn hùng binh rầm rộ ra đi, toàn dân Chiêm Quốc thấy vững niềm tin...

Buổi chiều đang hấp hối...

Đúng vào lúc đoàn hùng binh khuất dạng sau đám bụi mù tiến về miền quan ải thì Chế Bồng Xuân cũng đưa tiễn Lý Dũng Tâm ra khỏi kinh đô...

Chế Bồng Xuân rưng rưng:

— Anh đi ... bình an!

— Vâng anh đi ... thôi, em ở lại.

Sau tiếng nấc nện ngào, Lý Dũng Tâm thót lên yên ngựa ra roi. Chế Bồng Xuân cúi người nhìn theo dáng hình của người thân một lần cuối. Cả người lẫn ngựa nhỏ dần rồi như tan biến sau lớp bụi mù. Chế Bồng Xuân thờ thẩn quay về cung điện, lòng băng khuâng tưởng nhớ.

Đêm hôm ấy, Chế Bồng Xuân không tài nào chợp mắt được. Những kỷ niệm cũ như quay cuồng đảo lộn trước mắt anh. Buồn quá, Chế Bồng Xuân vội tung chăn định ra vườn hóng gió. Nhưng một bóng đen ngằn ngủ trước cửa làm Chế - Bồng - Xuân chú ý. Anh vòng ra sau lưng và kề mũi dao lạnh ngắt vào cổ bóng đen.

— Đứng yên. Nhúc nhích chớ trách ta độc ác.

Nhưng tên kia đã không sợ còn reo lên:

— Có phải điện hạ đấy không. May quá !

— Cái gì mà may ?

Bóng đen xoay người lại,

thì ra đó là một tên quân. Hấn nói :

— Bầm điện hạ, Lý Dũng Tâm tráng sĩ có nhờ con trao lá thư này cho điện hạ...

Chế Bồng Xuân ngạc nhiên hất hàm hỏi :

— Lý Dũng Tâm nhờ người tự lúc nào .

— Bầm, ban chiều — Lúc chưa đi .

— Sao đến bây giờ người mới chịu đưa ?

— Bầm điện hạ, đó là lệnh của Lý Dũng Tâm .

— Thôi cho người lui .

Chờ cho tên lính khuất dạng xong, Chế Bồng Xuân mới hối hả vào phòng. Anh kêu tỏ bác và mở thư ra đọc :

«Kính đô, chiều vĩnh biệt.

«Chế Bồng Xuân !

Trước khi rời khỏi kinh thành, xa em anh tạm vài hàng đề thổ lộ những gì mà anh đã chôn chặt tận đáy lòng từ bấy lâu nay...

Em có bao giờ ngờ rằng một người như anh mà có đủ can đảm lựa đối cả em, một cậu bé chưa quá 16 tuổi đầu không ?

Chắc là không em nhỉ ?

Mà chính vì em không ngờ nên tâm hồn anh mới ray rứt như thế này đây !

Anh không phải là một tên thợ săn tầm thường như em và mọi người lầm tưởng, mà là một võ quan ưu tú của triều Nam.

Cha anh cũng là một võ quan anh dũng bị triều đình em bắt được và tra tấn đến bán thân bất toại.

Ba tháng sau khi bị bắt, ba anh mới gắng gượng kéo lê tấm thân tàn về đến gia đình, dặn anh phải lấy máu rửa sạch hận thù trước khi người tắt thở.

Từ đấy lòng anh chỉ nghĩ đến thù cha phải trả. Anh đã cố gắng học tiếng nước em và kết quả hoàn toàn theo ý muốn. Bởi thế em mới lầm mẹ anh cũng mang trong người một giọt máu Chiêm Bang. Không đúng đâu em, người cũng là một công dân nước Việt ...

Và cũng từ đó anh bỏ ngang nghiên bút theo việc kiếm cung. Đã trải qua bao trầm luân cay đắng, từ một tên lính tầm thường anh bước vào hàng võ quan cao cấp của triều Nam .

Thế rồi, chiến tranh Việt-Chiêm bùng nổ. Triều đình anh cần một tay cầm-tử đột nhập vào Chiêm quốc để vẽ sơ đồ kinh thành em, và anh mạnh dạn đưa tay mình nguyện .

Sau khi hóa trang trong lớp thợ săn, anh vượt biên giới đến khu rừng linh thiêng nọ . Đã mấy ngày trôi qua nhưng anh chưa nghĩ ra cách đột nhập

vào thành. Nhưng may thay, em bị nạn và anh đội lốt nghĩa hiệp cứu em thoát khỏi tay hồ dữ. Nếu chiều ấy để ý, em sẽ thấy nét vui mừng hân lên mắt anh khi được biết em ở trong hoàng tộc. Và nhờ thế anh lọt vào Đồ Bàn chẳng một chút khó khăn.

Chính một tay anh đã cung cấp tài liệu và mật kế của triều đình em cho vua quan anh và «tương kế tựu kế», lão tướng Bồ Bì Đà La bị thảm bại là phải...

Anh còn nhớ đêm nào anh suýt bị lộ trong lúc lên nghe mật kế. Em có hỏi sao cửa anh mở rộng và anh lại qua mật được em. Đó là con đường để anh lên ra vào đấy em à!

Nhưng nếu đêm đó chú ý hơn, em sẽ thấy giày anh ướt đầm sương đêm và lưng áo anh sẽ không có một vết nhàu nát.

Áo người ngủ say có bao giờ thẳng băng như áo anh mặc lúc đó đâu em?

Tại sao em lại ngây thơ và tin người đến thế?

Chính cái ngây thơ ấy mà trong nửa tháng nay anh đã cảm mến em Giòng máu hận thù nguội dần đi, và anh chợt hiểu rằng, sở dĩ ba anh mất, là vì chiến tranh chứ không phải vì ai cả.

Nhưng muộn quá rồi em à, anh đã trót mang sứ mệnh vào thân. Bỏ qua ư? Anh sẽ là một tên bất hiếu bất trung, mà làm tròn bổn phận thì đau lòng anh quá!

Mọi người đối xử với anh quá tốt, nhất là em...

Nhưng em ơi! trong thời chiến thì tình cảm và sứ mệnh chẳng bao giờ song toàn. Được bên này thì dĩ nhiên bên kia phải mất!

Và đêm nay triều đình anh sẽ dốc toàn lực, quyết chiếm cho bằng được Đồ-Bàn, đáng lẽ anh phải ở lại để mở cửa thành cho các bạn anh tiến vào. Nhưng anh không đủ can đảm làm thế?

Vì anh cũng chỉ là một con người bằng xương bằng thịt chứ sắt đá gì đâu mà đang tâm nhìn những người thân— dù chưa lâu— của mình bị tàn

sát. Bởi thế, một mặt anh đưa tin xin sửa kế hoạch, một mặt gieo nghi ngờ vào lão tướng Bồ Bì Đà La. Quân anh đổ xô vào vây hai ải để triều đình em dốc toàn lực chống ngăn. Nhưng đó chỉ là một hư thế vì khi cả đoàn quân tới nơi thì chỉ còn vài trăm quân của triều đình anh ở đó chờ đợi. Và lúc cả đoàn hùng binh lọt vào rừng địa lồi thì chúng sẽ chằm ngòi...

Còn toàn quân anh đang lánh mình và đợi đêm về là khởi sự tấn công. Một số quân lồi thiếu thì làm sao mà giữ nổi kinh thành?

Thế là kế « Điện hồ ly sơn » đã hoàn toàn có kết quả.

Thế là sứ mệnh của anh đã hoàn vụn.

Người ta sẽ ca tụng anh, một trang sử sẽ dành riêng cho anh. Nhưng hỡi ơi ! người ta chẳng bao giờ biết đến sự hối hận của anh. Lợi dụng một tâm hồn ngây thơ để dành lấy chiến thắng...

Chiến thắng như một lưỡi dao cắm từng nhát vào tim anh.

Bây giờ anh đâm ra thù ghét chiến tranh em ạ. Chiến tranh đã khiến em phản bội tổ quốc, khiến anh bán rẻ lương tâm dù chúng ta vô tình, dù chúng ta không muốn.

Rồi đây nước em mất, lòng anh tan nát...

Chúng ta sẽ ra sao ?

Chế Bồng Xuân em ơi ! chúng ta chỉ là 2 nạn nhân thời cuộc.

Chiến tranh đã không chiều ý chúng ta thì âu đó cũng là định mệnh !

Nhưng dù sao đi nữa, anh mong em cũng nên hiểu cho tình trạng khó xử của anh.

Đừng hận anh em nhé !

Người anh không đáng em gọi bằng anh.

Huyết—Phượng—Tâm
(Đà Nẵng)

Vui cười

NGÁN BẰNG AI ?

(Xóm Thái bình có con chó mực dữ vô cùng. Ai đi qua nó cũng «đớp». Bất kể nam phụ lão ấu)

Một hôm thằng Hồng túm cổ thằng An hỏi hách dịch :

— Mà mày có ngán tao không ?

Thằng An xanh mặt :

— Dạ, em ngán lắm ạ.

— Thế mày ngán bằng ai ?

Thằng An sợ hãi đáp :

-- Dạ, em ngán anh như ngán con chó mực ở đầu xóm vậy,

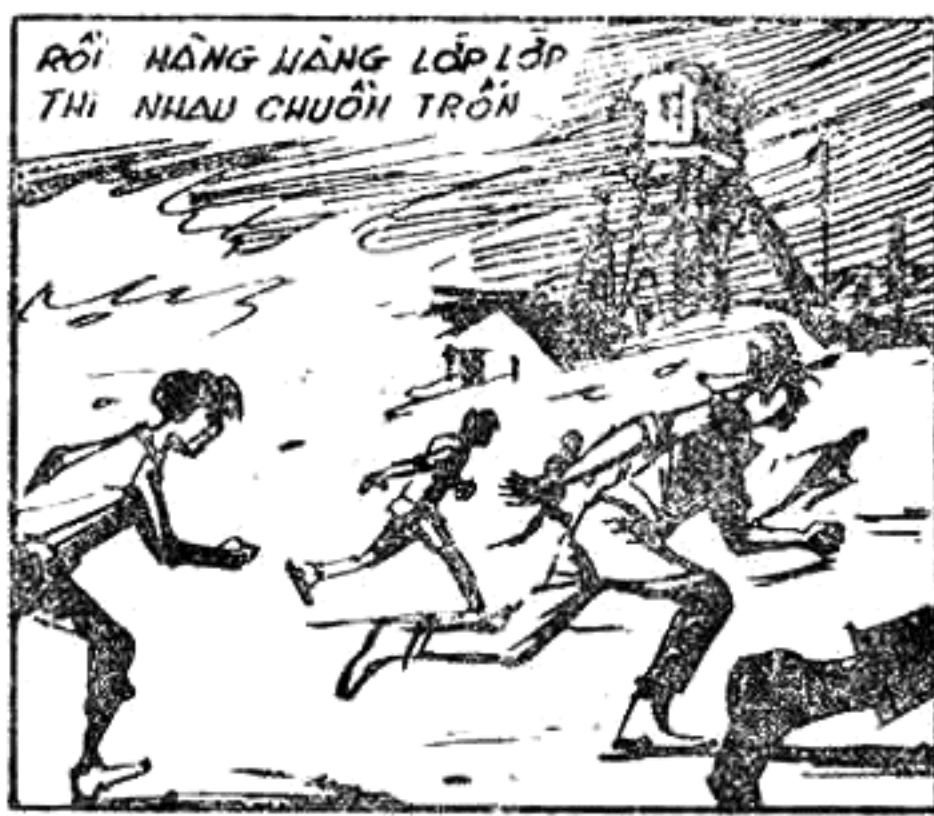
Huy Diệu

Thác Khone huyền-bí

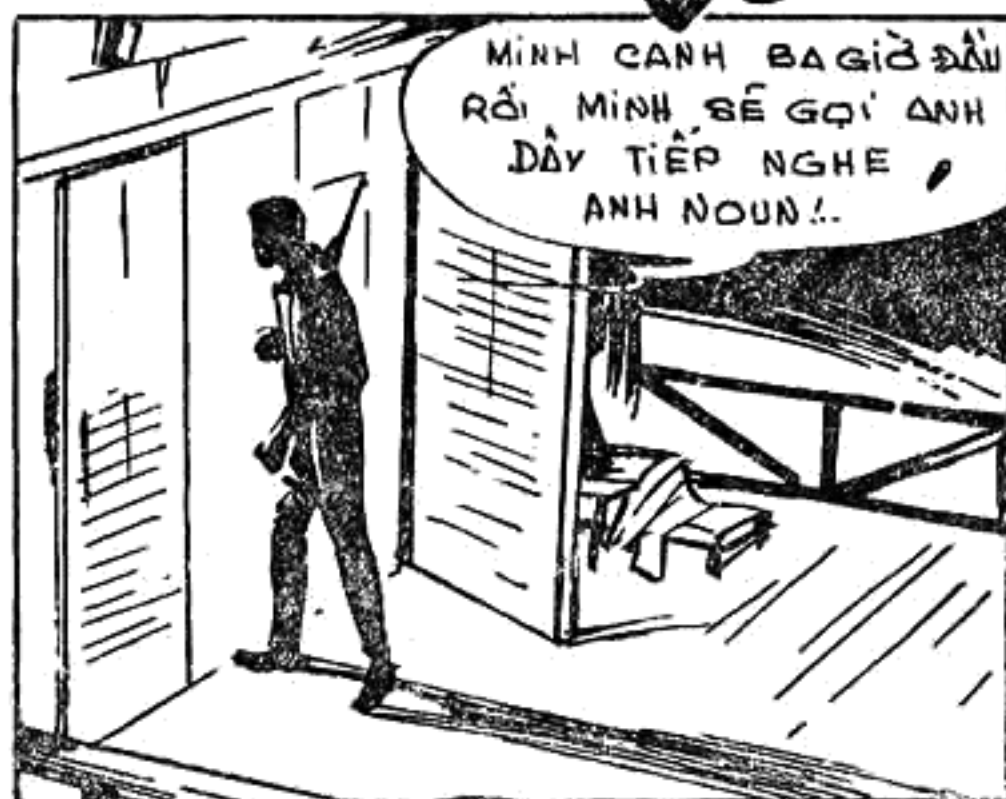
(tiếp theo)

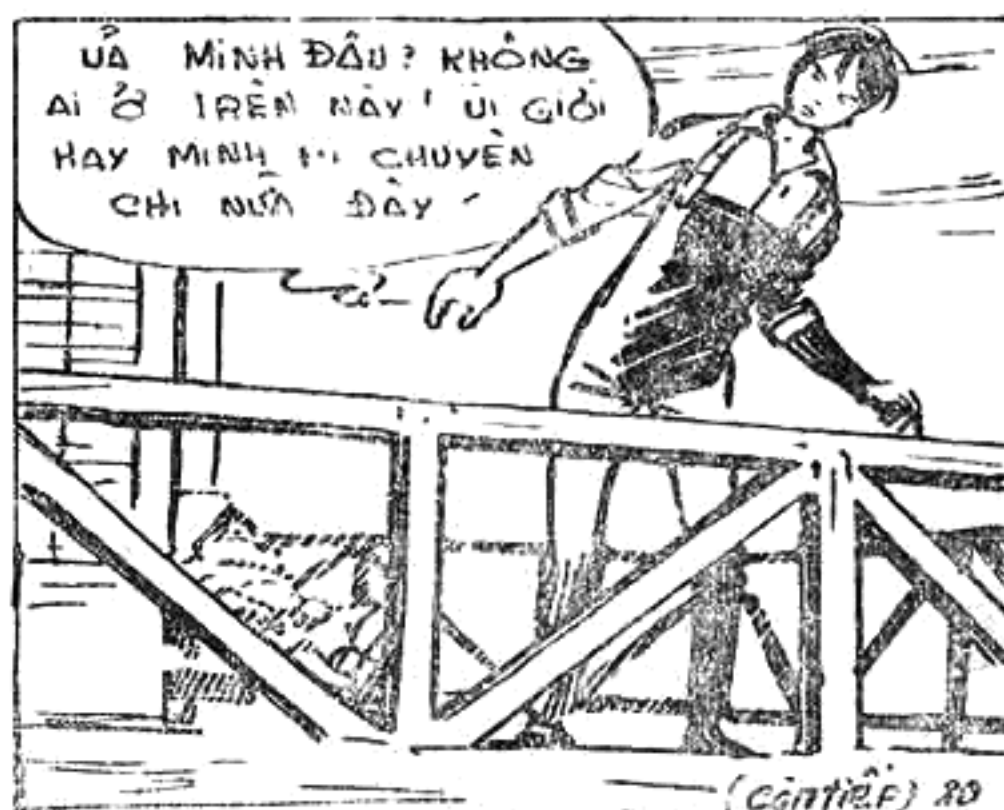

(Còn tiếp) 20

- Tại sao có gió ?
- Gió là gì ?
- Gió từ đâu đến ?
- Vai trò của gió đối với phi-hành gia không-gian.

CHÚ Ba đang nằm nghe ra đi ô, bỗng bé Long từ đâu chạy xông xộc vào :

— Chú Ba ơi ! Chú giảng dùm cháu chỗ này một tí ! Cháu không hiểu !

Đang thả hồn trong bài « Tám điệp Khúc » qua tiếng hát du dương của Hoàng Oanh, chú Ba giật mình ngồi dậy :

— Gì đó cháu ?

Chú Ba thấy bé Long đang cầm trong tay tờ báo Khoa Học. Bé Long là cháu chú, năm nay 15 tuổi, học lớp đệ tứ tại trung học Tinh Thần. Bé Long ưa tìm hiểu các vấn đề khoa học.

Bé Long chọc chú Ba :

— Chú bao giờ cũng vậy đó ! Hễ Hoàng Oanh hát thì đồ chú dám bỏ đi không nghe ? ! Sao chú mê Hoàng Oanh quá dzậy ! ? !

Chú Ba cười ;

— Đâu ! Chú đâu có mê Hoàng Oanh ! Chú chỉ thích giọng ca thiên phú Hoàng Oanh khi hát những bài hát thấm tình dân tộc mà thôi ! Còn nếu Hoàng Oanh hát những bài lãng mạn, ca tụng tình ái, rẻ tiền than mây khóc gió chú đâu có thèm nghe ! Chú còn muốn đập ra đi ô nữa là khác vì sợ các cháu nghe, bị nhiễm độc tinh thần !

Nói tới đây, chú Ba vuốt đầu bé Long và đồng thời tắt máy ra đi ô :

— Nào ! Hỏi chú gì thì hỏi đi !

— Cháu đang đọc bài báo nói về vấn đề phi hành trong không gian. Cháu thấy có câu như thế này, cháu không hiểu !

Long cầm tờ báo Khoa Học, đọc to lên :

— «Phi hành gia có thể bị chết bởi ngạt thở trong các phi thuyền không gian. Nguyên nhân rất lạ lùng : *phi hành gia bị ngạt thở bởi chính hơi thở của mình*. Đó là một trong những nguy hiểm lớn nhất phi hành gia có thể gặp phải khi «bay trong không gian». Tại sao kỳ vậy chú ? Tại sao phi hành gia bị ngạt thở bởi chính hơi thở của mình ?

Chú Ba thấy thương mến Long lạ lùng. Chú nghĩ nếu nước nhà không bị họa chiến tranh liên miên thì với những đứa trẻ Việt thông minh, chịu khó học hỏi như Long, dân tộc Việt đâu có đến nỗi hèn kém như thế này !

— Chà ! Cháu của chú giỏi quá !

Dám nghiên cứu cả vệ tinh, phi thuyền nữa ! Nè cháu nghe chú giảng đây : Cháu hãy tưởng tượng một phi hành gia đang ngủ trong hỏa tiễn của ông ta. Cháu biết con người sống nhờ

oxy chứa trong không khí. Trong phi thuyền, phi hành gia chỉ thở bằng không khí mang theo từ dưới đất lên. Không khí được cung cấp và đổi mới luôn luôn nhờ những cách thức chuyên môn. Nếu không nhờ không khí này phi hành gia sẽ chết !

Long chận lại :

— Thưa chú ! Như thế đâu phải phi hành gia chết vì chính hơi thở của mình !

Chú Ba cười.

— Khoan đã ! Cháu chú hấp tấp quá Chú đã nói hết đâu ! Cháu nhớ rằng trong không gian không còn trọng lực nữa, tất cả mọi vật không có trọng lượng. Mọi vật sẽ dính cứng vào chỗ người ta để nó. Các phần tử của không khí cũng vậy. Nói như thế nghĩa là không khí ở trong phi thuyền bất động. Nếu phi hành gia ở vào trạng thái bất động trong hỏa tiễn (giả sử lúc ông ta ngủ), chất hơi không tinh khiết do ông ta thở ra chứa đầy chất độc thán khí sẽ ứ đọng cứng chung quanh ông ta làm ông ta ngạt thở.

Bé Long cười lên sung sướng :

— À ra thế ! Cháu đã hiểu ! Nhưng muốn thoát khỏi tai nạn đó, phi hành gia phải làm sao chú ?

— Cháu nghĩ xem !

Bé Long nhăn mặt ;

— Phải có gió ! Để cho không khí chuyển động !

— Đúng ! Cháu rất giỏi ! Muốn thoát khỏi nguy hiểm trên, các nhà thám hiểm liên hành tinh tương lai phải có bên cạnh một quạt nhỏ để tạo ra một luồng gió nhân tạo.

Bé Long có vẻ như suy nghĩ một điều gì, bỗng vỗ lưng chú Ba một cái bịch, làm chú la :

— Ái cha ! Chú đã ốm mà đánh chú như thế này, chú mập sao nổi ! Có điều gì thích thú thì nói chú nghe, đừng đánh chú nghe chưa ông mãnh !

Bé Long cười mắc cỡ :

— Cháu sợ quá nên quên ! Xin lỗi chú ! Cháu vừa nghĩ ra điều này : Mình sống ở dưới mặt đất không bao giờ bị tai nạn trên vì luôn luôn có gió, khi thì gió hiu hắt, khi thì gió mạnh Phải không chú !

— Phải đấy !

— Nhưng tại sao ở dưới đất có gió hoài vậy chú ? Chú Ba cười :

— Chà ! Lại phải giảng cho cháu tôi thêm một vấn đề nữa đây !

Muốn hiểu tại sao có gió, chúng ta phải tìm đến nguồn gốc của vấn đề.

Chú Ba tăng hăng, rồi nói :

— Trước tiên, trên quả đất có một lực mà trong không gian không có ; đó là trọng lực. Trọng lực là sức hút tất cả các vật của quả đất. Nếu cháu bỏ rơi từ trên cao một cục đá, cục đá sẽ rơi xuống đất. Nếu cục đá có thể xuyên qua mặt đất, cháu biết cục đá đó sẽ đi đến đâu không ?

— Thưa chú có lẽ đến tận trung tâm trái đất.

— Đúng ! Nhờ sức hút giữa quả đất, tất cả mọi vật đều có một trọng lượng tùy thuộc vào trọng khối của quả đất. Thật vậy, cùng một vật nếu ở mặt trăng sẽ cân nhẹ hơn ở mặt đất sáu lần bởi vì trọng khối của mặt trăng nhỏ hơn trọng khối của quả đất.

— Thưa chú ! Trọng khối và trọng lượng khác nhau như thế nào ?

— Về phương diện vật lý học, trọng khối và trọng lượng là hai khái niệm hoàn toàn khác nhau. Chữ trọng khối

rất khó định nghĩa. Có nhiều tự điển định nghĩa như sau : «trọng khối là lượng vật chất chứa trong 1 vật thể. Nhưng giữa trọng khối và trọng lượng có thể phân biệt như thế này : Giả sử ta có một vật, lẽ dĩ nhiên vật này có một trọng khối. Trọng lượng là một lực mà sức hút quả đất tác dụng trên trọng khối này. Trọng khối do lượng, trái lại trọng lượng do một lực. Ở một nơi trên quả đất, khi trọng khối tăng thì trọng lượng tăng theo. Trọng lượng một vật thay đổi, trái lại trọng khối không thay đổi. Như chú vừa nói, trọng lượng của cháu ở mặt trăng sẽ nhẹ hơn trọng lượng của cháu ở quả đất 6 lần nhưng trọng khối của cháu vẫn là một không thay đổi !

— Nức đầu quá ! Nghe chú nói thấy mà mệt ! Nhưng nếu chú không nói cháu lại tức vì muốn hiểu rõ !

— Bây giờ chú tiếp tục ! không khí là một vật thể, vậy nó phải có một trọng lượng. Không khí bao quanh quả đất, xoay tròn theo quả đất và bị quả đất hút.

Lớp không khí bao quanh quả đất gọi là khí quyển. Theo các nhà bác học khí quyển cao độ 150 km. Nếu lấy tất cả không khí bao quanh quả đất đem cân, cháu sẽ thấy rất... nhẹ... chỉ độ gần 5.000.000.000.000kg thôi ! (5 tỉ tấn) Có người lại còn nghĩ nặng gấp đôi nữa ! Vậy mỗi điểm trên vỏ quả đất phải chịu đựng một ít trọng lượng này (1kg/cm²) Cháu hãy tưởng tượng hiện giờ thường thường mỗi thân thể chúng ta bị 17.000kg không khí đè trên đầu ! Long hết hồn đâm mạnh lưng chú Ba cái «bộp» :

— Ái chà ! ghê quá vậy chú ! Mà sao mình chịu đựng nổi chú ? Cháu đâu thấy cái gì nặng đè trên đầu đâu ?

Chú Ba vặn vẹo xương sống :

Chết cái lưng chú rồi ! Mỗi lần nói chuyện với cháu, chắc chú phải mặc áo giáp sắt, chớ không có ngày bị tổn thọ !

Long lại vuốt vuốt cái lưng chú Ba :

— Xin lỗi chú ! Cháu quên : Chú giải nghĩa mau mau chú !

Dù đau, Chú Ba vẫn cố giảng cho đứa cháu lí lắc hiểu :

— Lẽ dĩ nhiên chúng ta không cảm thấy điều đó vì cơ thể chúng ta có một nội lực thích hợp luôn luôn phát triển để làm quân bình với sức nặng của không khí hay áp lực không khí đè trên ta. Trái lại, nếu áp lực tác dụng trên thân thể ta giảm hoặc tăng một cách bất thường, ta sẽ khó chịu như cảm lạnh v... v...

— Thừa chú ! Phải chăng sự thay đổi áp lực là vì không khí trên đầu ta không luôn luôn có cùng một trọng lực ? Phải chăng áp lực có thể thay đổi ?

— Phải ! Áp lực có thể thay đổi ! Cháu hãy nghe kỹ phần này vì nó sẽ cho cháu biết gió là gì ? Áp lực không khí thay đổi vì hai lý do sau đây :

1) Lý do thứ nhất rất giản dị, Cháu hãy tưởng tượng một người thợ mỏ khi xuống một hố sâu 1000m phải chịu đựng một cột không khí cao hơn 1000m. Trái lại, những người leo núi khi đến đỉnh núi Everest sẽ chịu đựng một cột không khí ngắn hơn... Cháu biết những người leo núi hay những phi công thường dùng những hủ chứa oxy. Tại sao vậy ? Các nơi đó không có không khí sao ? Là vì ở đó không khí ít nặng và do đó, ít oxy, nên các người trên phải dùng thêm oxy mang theo.

Không khí đè nặng trên mỗi thân thể và cũng đè nặng trên chính nó.

Các lớp không khí trên ép các lớp không khí ở dưới sát mặt đất. Vậy các lớp không khí sát mặt đất nặng hơn. Giả sử có một bình chứa đầy không khí thể tích một mét khối được đặt ngay trên mực nước biển, cháu sẽ thấy trong bình trên một số phân tử không khí nhiều hay ít tùy theo tỉ trọng của không khí nơi đó. Nhưng nếu đem bình chứa này lên đỉnh núi Everest, cháu sẽ thấy ít phân tử không khí hơn mặc dầu cùng một thể tích lúc này. Người ta tính rằng cứ leo cao từ 5 đến 5 km trong cùng một thể tích số phân tử không khí sẽ giảm mỗi lần một nửa.

2) Lý do thứ hai rất quan trọng cho sự thay đổi áp lực là nhiệt độ của không khí. Ta biết rằng, nếu bị ảnh hưởng của nhiệt, của sức nóng, các phân tử của một vật thể dần dần tách xa nhau ra; trái lại nếu nhiệt độ giảm, hay dưới ảnh hưởng của sự lạnh, các phân tử sẽ dần dần tiến sát khít với nhau. Nhân đây chú xin lược đề giảng cho cháu nghe tại sao mùa đông nước thành băng hay một cách cụ thể gần gũi hơn, tại sao nước lạnh lỏng để trong tủ lạnh biến thành nước đá cứng? Cháu đã biết các phân tử của một chất dẫn gắn chặt nhau; nếu chúng bị tách rời nhau tới một độ nào đó thì chắc chắn sẽ biến thành chất lỏng, nếu rời xa hơn nữa sẽ biến thành chất hơi. Hiện tượng ngược lại cũng đúng. Như trên chú đã nói, khi để ly nước lỏng vào tủ lạnh, nhiệt độ giảm dần (lạnh) sẽ làm cho các phân tử nước sát lại gần nhau, gần nhau đến khi gắn chặt vào nhau: nước lỏng biến thành nước đá.

Khi không khí nóng, các phân tử tách xa nhau ra. Trong cùng thể tích một mét khối, không khí nóng có ít

phân tử hơn (vậy trọng lượng và áp lực ít hơn). Nếu nói một mét khối không khí ít nặng tức là nói nó rất nhẹ, mà nhẹ thì phải bay lên, còn không khí nặng thì phải thấp xuống. Cháu có thấy bong bóng bơm khinh khí bán ở các đường phố không? Đó là thí dụ cụ thể sự nhẹ thì phải bay lên.

Bé Long nói:

— Thưa chú! Tới đây cháu đã bắt đầu hiểu chuyển động của không khí và gió phát sinh như thế nào!

Bỗng chú Ba ngồi vùng dậy, chạy lại ra-đi-ô mở to lên. Bản Tâm Ca số 4 « Ngồi gần nhau » của Phạm Duy do các giọng nữ hợp ca vang lên một cách thiết tha kêu gọi. Chú lim dim đôi mắt, thả hồn theo lời ca ý nhạc. Đợi chú Ba nghe xong bản nhạc, Long nhắc:

— Chú! Giảng tiếp đi chú!

— Để hiểu rõ gió, nếu có dịp cháu sẽ làm thí nghiệm như sau: Dùng hai cái bình chứa nối nhau bởi các ống đựng một chất lỏng như nước chẳng hạn. Trước khi làm thí nghiệm, cháu thêm vài giọt màu vào 1 bình chứa để xem rõ ràng chất lỏng trộn lẫn như thế nào.

Nếu cháu đun nóng bình chứa A, nước trong bình này tăng thể tích và vượt qua ống trên để vào bình chứa B. Vậy áp lực tăng trong bình B này: nước sẽ bị đẩy qua bình chứa A theo ống dưới. Nếu ta tiếp tục đun bình chứa A, sự chuyển động trên sẽ tiếp tục. Ở không khí cũng vậy, trong một vùng nóng, 1 cột không khí nóng bay lên tạo thành 1 vùng có áp lực thấp (không khí ít nặng). Chính các cột không khí nóng này làm các máy bay không động cơ bay được. Bây giờ,

ở một vùng xa hơn, không khí lạnh rơi xuống tạo thành một vùng có áp lực cao. Ở mặt đất không khí chuyển từ vùng có áp suất cao đến vùng có áp suất thấp: đó chính là GIÓ.

Long la to :

— Hay quá ! Cháu đã hiểu gió phát sinh như thế nào !

Chú Ba nghiêm trang :

— Nguyên nhân chánh tạo ra gió là trọng lực quả đất lôi kéo các khối không khí. Các khối không khí này tự di chuyển để tìm thăng bằng, vì thế các lớp nặng xuống thấp và các lớp nhẹ bay lên cao. Nhưng sự thăng bằng này không chắc chắn. Có nhiều lý do làm nó xáo trộn và do đó làm không khí chuyển động như :

1.- Khí quyển hấp thụ tia sáng mặt trời làm không khí nóng (ở thể tích bằng nhau, không khí nóng nhẹ hơn không khí lạnh)

2.- Dưới tác dụng của tia sáng mặt trời, đất hấp thụ nhiệt và truyền nhiệt này cho phần không khí sát mặt đất.

3.- Hơi nước trộn lẫn với không khí. Ở cùng một thể tích không khí chứa hơi nước rất nhẹ bởi vì các phân tử nước rất nhẹ,

4.- Gió thổi gần mặt đất có thể bị ngừng, bị xáo trộn hay thay đổi các đặc tính khi gặp các chướng ngại vật như núi, thung lũng .v.v..

Các ảnh hưởng trên có rất nhiều hậu quả. Giả sử như dưới ảnh hưởng mặt trời, có 1 khối không khí bay lên vùng xích đạo, trong khi đó lại có 1 khối không khí lạnh tích tụ ở cực. Hơn nữa, sự quay tròn của quả đất làm biến đổi các chuyển động trên.

Cháu đã thấy gió bị ảnh hưởng bởi rất nhiều yếu tố, do đó một đôi

khi các tiên đoán về thời tiết sai. Đó là điều không đáng ngạc nhiên !

Bé Long chạy lại bàn rót cho chú Ba thêm 1 ly nước trà và pha thêm vào 3 muỗng cà phê đường cát trắng. Chú Ba uống một hơi.

— Thưa chú ! Có mấy loại gió chú ?

— Có nhiều ! Để chú nhớ lại xem ! Đầu tiên là gió Mậu dịch. Đây là loại gió «cố định» luôn luôn thổi theo một chiều nào đó. Gió Mậu dịch thổi từ vùng chí tuyến đến vùng xích đạo, từ hướng Bắc Đông đến Nam Tây trong bắc bán cầu (gió Mậu dịch bắc) từ Nam Đông đến Bắc Tây trong nam bán cầu (gió Mậu dịch nam).

— Thưa chú ! Vậy thì gió Mậu dịch bắc đi lệch về phía phải, còn gió Mậu dịch nam đi lệch về phía trái, phải không chú ?

— Phải ! đó là do sự quay của địa cầu. Sau gió Mậu dịch cháu sẽ gặp gió mùa. Gió mùa chỉ xuất hiện trong 1 thời kỳ nào đó của 1 năm. Về mùa đông, gió mùa thổi từ vùng dưới nhiệt đới của những đại lục (nhất là Á Châu) đến biển cả và ngược lại, gió mùa thổi từ biển cả vào đại lục. Cuối cùng, cháu sẽ gặp những loại gió «thay đổi» như gió ẩm mùa xuân, gió bắc, gió đông nam... Các loại gió này đổi mới luôn trong những chặng thời gian bất thường, mỗi loại có tính chất riêng biệt. Ngoài ra, cháu nên nhớ người ta đo tốc lực của gió bởi 1 dụng cụ gọi là phong kế.

— Còn chiều, hướng của gió ! Làm sao biết được chú ?

— Thật về phương diện này ta chỉ cần biết gió từ đâu đến. Một luồng gió Nam Đông là một luồng gió đến từ hướng Nam Đông (lẽ dĩ nhiên thổi đến Bắc Tây). Đây là một sự kiện hết sức

thường. Điều quan trọng là chỉ cần biết gió sẽ thổi từ đâu đến ? !

— Tại sao vậy chú ?

— Tại khi biết gió từ đâu đến, ta mới biết phẩm chất của nó được. Chẳng hạn như gió đến từ hướng Nam sẽ nóng, từ hướng Bắc sẽ lạnh từ hướng Tây sẽ khô, còn từ hướng Đông sẽ có mưa vì gió phải đi ngang qua đại dương.

— Vậy làm sao biết được gió từ đâu đến chú ?

— Rất khó xác định vì ở dưới đất gió thường gặp các chướng ngại vật như nhà cửa, hay hồ làm nó đổi chiều và biến thành gió lốc. Vì thế muốn gió từ đâu đến, ta phải quan sát ở các nơi trống trải hoặc cao. Có nhiều phương pháp chuyên môn, nhưng có hai phương pháp cháu có thể thực hiện được :

1.- Cháu cầm một nắm cát, hoặc đất hoặc bụi, bỏ rơi từ từ thành những tia thật mỏng. Cháu sẽ thấy ngay gió thổi từ hướng nào đến.

2.- Cháu tằm ướt 1 ngón tay. Cảm giác mát lạnh về phía nào của ngón tay sẽ cho cháu biết hướng của gió.

Ngoài ra ở các phi cảng người ta thường dùng « ống để thông gió ». Đây chỉ là 1 ống vải hết sức đơn giản, miệng mở bởi một vòng tròn bằng sắt. Quan trọng là trục ngang phải chuyển động.

Chú ba béo tai bé Long :

— Bây giờ đến phiên chú hỏi nhá ? Trả lời sai, chú đánh 5 roi !

Bé Long cười :

— Chú hỏi đi ! Sức mấy mà cháu ngán !

Chú Ba lấy mắt kính ra lau, rồi lại đeo vào :

— Rán mà nghe nhé ! Chú nói về gió ngày và gió đêm. Dịp hè vừa qua, đi ra Cáp tằm biển, Nếu đề ý cháu sẽ thấy ban ngày gió thổi từ biển vào đất liền và ban đêm thì trái lại, gió thổi từ đất liền ra biển. Tại sao vậy cháu ?

Bé Long rất thông minh, suy nghĩ một chút rồi trả lời :

— Thưa chú ! Đó là vì ban ngày, mặt đất nóng nhanh hơn mặt biển; áp lực xuống thấp trong vùng đất nóng và tăng trên mặt biển : vậy gió thổi từ biển vào đất liền. Trái lại, ban đêm đất lạnh rất mau, còn biển vẫn giữ nhiệt hấp thụ lúc ban ngày. Vậy trên mặt biển nóng hơn trên mặt đất : gió thổi từ đất liền (vùng áp lực cao) ra biển (vùng áp lực thấp).

Chú ba âu yếm nhìn bé Long :

— Giỏi ! Cháu chú giỏi ! Xứng đáng là học sinh trường TINH THẦN !

Nói xong, chú Ba lại tủ sách lấy một quyển sách bìa cứng chữ vàng rất đẹp, mở ra cho bé Long xem 1 bản đồ. Bé Long thấy đó là bản đồ Âu Châu nhưng hơi lạ là có những đường ngoằn ngoèo đề lên trên. Biết ý, chú ba giải thích ngay :

— Các đường mà cháu thấy đó là đường đẳng áp. Đường đẳng áp là đường nối liền tất cả các điểm trên mặt đất có áp lực giống nhau. Nếu đường đẳng áp khép kín thành vành khuyên chung quanh 1 vùng nào đó và nếu trong vùng đó, áp lực thấp nhất ở ngay trung tâm và tăng dần ra vùng ngoài, vùng đó gọi là vùng sinh gió lốc. Trong vùng này, tất cả gió bên ngoài sẽ bị lôi cuốn vào trung tâm nó. Trái lại, trong vùng phản phong, áp lực tăng từ vùng ngoài vào trong. còn gió

HAI CON THỎ RỪNG

• THỌ-HÀ

Mặt trời đã vươn mình lên khỏi ngọn cây, ánh nắng dịu hiền chiếu tỏa xuống khắp khu rừng làm tan những làn sương trắng đục. Những cơn gió ban mai nhẹ nhẹ thổi qua kẽ lá. Mùi đất ẩm bốc lên loăng trong không khí của núi rừng làm cho cây cỏ thêm tươi tốt. Chim rừng ríu rít từng đàn gọi nhau đi kiếm mồi.

Không ai để ý đến hai anh em nhà Thỏ nằm phơi mình trên đám cỏ khô. VIBÔ (tên thỏ anh) ngồi chồm hồm, hai chân trước gãi đứng thẳng, đôi chân sau gấp lại, hai tai dựng lên như đôi tai lừa tí hon. Lông gãi mượt bóng và trắng muốt. Với cặp mắt tròn như hòn bi ve, gãi vẫn nhìn xa xôi nghĩa là trông gãi không tài nào đoán nổi trong đầu óc gãi đang nghĩ ngợi gì. Gãi không nhai cỏ. Cạnh đấy, Kê La (tên con Thỏ em) nằm dài, thoát mới trông hấn có vẻ hiền từ nhưng thực ra lại không giống tính nết anh hấn tí nào. Hấn nóng nảy lắm. Hấn cũng không nói một lời vì hấn đang mãi nhắm nháp cỏ. Hấn có cái thân hình tròn trĩnh

nhỏ hơn, cũng bộ lông trắng nhẹ mượt giống anh hấn, chỉ một chút gió phẩy gợn bay như một nắm bông tuyết non nà.

Như mọi ngày, hai anh em hấn thường rủ nhau ra ven đồi ăn cỏ hoặc đùa rờn chạy tung tăng bên bụi cỏ. Bỗng nhiên KêLa đứng hấn dậy chạy lại bên anh hấn :

— Nhân buổi hôm nay, trời thanh gió mát, chúng ta tổ chức một cuộc du ngoạn về miền xuôi có được không ?

KêLa thấy anh không nói gì hấn lại tiếp :

— Em thấy cứ « đóng đô » mãi nơi này thì buồn lắm.

Sau một phút suy nghĩ, VIBÔ tỏ vẻ ngần ngại không muốn đi xa, gãi biết rằng : nếu đi như vậy, dọc đường sẽ gặp nhiều nguy hiểm đến tính mạng. Vì KêLa nói mãi, gãi cũng đồng ý chiều em mà nhận lời ra đi ngoạn cảnh.

Kể từ ngày mồ côi cha, mẹ bỏ đi thắm-thoát đã hơn một năm, hai anh em hẳn cứ ở chung một hang. Cái hang ấy là cái di-sản của cha mẹ hẳn để lại. Hẳn thương và chiều em hẳn lắm. Nhiều khi hẳn kiếm được những mồi ngon để dành phần em, hoặc những khi em hẳn ốm đau, trái gió trở trời là hẳn không rời em hẳn đi đâu một bước. Em hẳn thì khác hẳn, tính nết ngỗ-ngược, cả ngày chỉ lêu lổng chơi bời với lũ Sóc con hàng xóm; nhiều lúc hẳn không nghe lời dạy bảo mà còn cự nự lại anh hẳn. Có một hôm, KÊLA gây gổ với anh, người ta có thể đoán rằng sẽ xảy ra một cuộc xô xát đẫm máu, nhưng không, hẳn đều nhin em hẳn hết vì hẳn thường bảo rằng: «Khôn ngoan đối đáp người ngoài». Lúc ấy hẳn mới dùng lời lẽ ngọt ngào mà can ngăn em:

— Tội nghiệp, đừng mắng nhiếc anh mà!

Trái lại, kẻ nào mà động đến em hẳn. Lúc đầu hẳn còn khuyên can, nếu địch-thủ không nghe, hẳn chẳng kiêng-nể gì cả. Đoạn hẳn mới dùng đến những miếng võ: Kim kê độc lập hay Song long nguyệt sĩ mà hẳn đã học được từ hồi còn mồ ma chú Báo Xám truyền lại cho hẳn. Hai anh em hẳn tuy bé nhỏ, không khoẻ nhưng trời phú cho anh em hẳn có cái tài chạy nhanh đặc biệt. Nếu đứng trước địch thủ có bản lĩnh cao cường, hung dữ hơn, hẳn liền xoay ra đứng Trào mã tấn để thể thủ.

Đoạn hẳn song phi lên một gò cao gần đấy để phóng xuống kẻ địch bằng một cục đá hay một hòn đất lớn được. Hẳn hiền lắm, hẳn không muốn nhúng tay vào những công việc của kẻ khác, mà cũng đừng ai khuấy động vào công việc của hẳn.

Hẳn ngồi ngắm trời, ngắm đất mãi cũng chán. Hẳn bèn đứng lên, hai chân sau duỗi ra như để vươn vai cho răn gân cốt. Lúc ấy hai anh em hẳn mới bắt đầu đi lững thững về phía chân đồi. Chúng đi ngược lên phía rặng cây, chỗ ấy có một cái suối con, nước chảy róc rách. Bên kia là bãi cát, xa xa có những lùm cây xanh tốt mọc cao hơn đầu người. Nơi đấy là địa phận làng cá sấu, họ hàng nhà cá nằm ngổn ngang chỗ này chỗ kia không thành hàng lối, giống như một toán quân phục kích kẻ thù. Có anh nằm ngoác mồm ra lâu hàng giờ, cũng có anh nằm ngâm mình nửa đuôi ở dưới nước, nửa đầu kê lên một rễ cây trên cạn. Cứ thế chúng nằm im lìm chờ đến khi nào động nước mới bơi đi kiếm mồi.

VI BÔ dừng lại nhìn ngược lên dòng nước cuộn cuộn chảy, hẳn thấy có một vật dài và đen như xác người chết cháy đang bồng bênh nổi trôi về phía hẳn, đó là một khúc cây cổ thụ bị đẩy đi bởi dòng nước lũ. Hẳn để ý nhìn trên khúc cây đó có mấy chị ếch ương, nhái bén, chèo chuộc, kẻ đứng người ngồi, trông xa tựa như đoàn thủy thủ đi trên con

tàu viễn chinh một nước nào. KÊLA cũng trông thấy vội reo lên.

— May chưa ! anh em mình đã có một khúc cây kia làm cái bè thả dọc dòng nước. Ngồi trên đó mà được ngắm phong cảnh hai bên bờ thật là thú vị.

— Còn phải nói, nhưng phải nhẹ nhàng đừng làm cho động nước, sợ làm mối cho bọn cá sấu thì khổn !

Chờ cho con tàu viễn chinh gần tới, hai con thỏ lấy đà và nhảy ủa xuống cùng một lúc đúng giữa đầu khúc cây, làm cho khúc cây mất thăng bằng nhô lên rồi lại chìm xuống và xoay đi mấy vòng. Bọn nhái bén lấy làm hoảng hốt, lại bị khúc cây lăn đi nên chúng bị đẩy tọt cả xuống nước, chỉ trong chốc lát bọn chúng lại lóp ngóp ngoi lên khỏi mặt nước bơi theo kịp để nhảy lên khúc cây. Đoàn cá sấu bên kia bờ thấy động nước hùa nhau bơi theo khúc cây như để dượt mồi. Khúc cây vẫn trôi, đàn cá vẫn thi nhau bơi cho kịp. Mấy chị nhái ngửa mồm chửi bâng quơ :

— Đồ khổn nạn, đi đâu mà nhảy nháng lên, suýt nữa thì có chết cả lũ không ?

KÊLA cũng không vừa :

— Người ta thấy bè trôi nên nhảy xuống chơi đấy, làm đẽch gì người ta.

VI BÔ mắng cả bọn :

— Thôi im đi, không lại làm mồi cho cá sấu cả lũ bây giờ ! Khúc cây vừa trôi đến khúc quanh của con suối, nước càng chảy mạnh, đàn cá sấu đuổi cũng gần kịp thì khúc cây bị đụng vào một tảng đá ngầm làm cho quay lộn đi mấy vòng. Mấy chị ễnh ương, nhái bén biết gặp nguy hùa nhau nhảy lên bờ để mặc cho anh em nhà Thỏ chơi vui chìm lỉm. Đẩy theo sức nước chảy, khúc cây bị trôi đi một quãng xa, anh em thỏ bơi theo không kịp nữa đành bơi tấp lún vào bờ ; nhưng bơi được một quãng, bỗng nhiên KÊLA chìm lỉm. Một lúc, hần lại nổi lên và kêu vẳng cả mặt nước. Sau lưng chúng đàn cá sấu đuổi theo gấp lắm. Thì ra đang lúc mải bơi, KÊLA bị một anh cá sấu kéo tụt xuống nước, định dìm cho chết, may mà hần mới chồm tớp cái đuôi thôi. VIBÔ bơi được tới bờ nhưng thấy mết mồi cả chân tay. Một con cá sấu lớn nhất trong đàn bơi theo KÊLA chỉ còn cách hơn một

thước nữa là em hẳn sẽ làm mối cho chúng. Hẳn trông thấy vội kêu ầm lên :

— Nguy đến nơi rồi, em cố bơi vào gốc cây lớn đằng kia để anh giúp một tay.

Nói rồi VIBÔ nhặt một hòn đá lớn và chờ KÊLA nhảy thoát lên bờ thì chú cá sấu cũng vừa bơi tới. Trên cạn, cá sấu thua thỏ về môn chạy nên đến khi cá sấu còn cố bò đuổi săn cho kịp mồi thì KÊLA chạy đã xa và thoát nạn. Cá sấu định quay đầu trở lại. VIBÔ biết có một tổ ong bò vè ngay dưới gốc cây gần đó. Hẳn bình tĩnh đợi cho cá sấu bò lại gần tổ ong, hẳn mới liệng thật mạnh một hòn đá trúng đầu cá sấu đánh bộp một cái. Cá sấu bị đánh bất thành lình đau điếng người, lăn lộn thế nào đuôi cá quật ngay vào giữa tổ ong bò vè. Đàn ong bị vỡ tổ bay ra tán loạn cứ nhè cá sấu mà đốt. Túng thế cá đành quay đầu chạy trốn, nhưng không xong, bấy ong cả ngàn con vẫn đuổi theo kẻ thù đến tận suối mà ở đây đàn cá sấu đang lượn đi lượn lại cuồn cuộn làm bắn tung toé cả bọt nước trắng ngầu lên. Bầy ong vẫn không tha đàn cá, chúng cứ bay lượn trên mặt nước, có lúc nhào xuống đốt ngay giữa sống mũi cá sấu. Để trả thù bằng những miếng đòn đó, những chú cá sấu cũng không vừa, hả mồm lên tốp cắn vào răng những con ong hiệu chiến, Thật đúng là một cuộc Không Thủy chiến. Nhưng sau cùng đàn cá mệt quá chịu thua đành quay về vị trí cũ.

Bên kia bờ suối, từ này đến giờ anh chị ếch ương, nhái bén ngồi thản nhiên vẫn trở mắt nhìn bầy ong tử chiến với đàn cá sấu nhưng thỉnh thoảng chúng liếc mắt nhìn anh em Thỏ nằm phơi mình trên bãi cỏ bên bờ suối bên này và oán giận anh em Thỏ lắm.

Anh em Thỏ lại tiếp tục cuộc hành trình và đi được chừng mười dặm đường, KÊLA đã thấy mồ hôi gần như thấm dần vào làn da thịt, mặc dù có những cơn gió thổi lộng từ xa lại. Chả bù cho lúc này, anh em Thỏ bị ướt từ đầu đến đuôi lại rét run cầm cập. Tuy buổi đầu hạ sơn, hai anh em Thỏ cũng lấy làm thích thú lắm. Đang mãi đi đến gần một hòn đá lớn thì ở trên cây thím khỉ đang bắt chích cho con, mụ ta liền tru tréo và nói trở xuống :

— Hai anh em thằng kia đi đâu ? Chúng bay đến đây làm gì ?

KÊLA vênh mặt lên như có vẻ trêu tức :

— Đi đâu thì mặc chúng tao, can có chi đến họ hàng nhà người mà hỏi lời thôi.

Mấy chú khỉ đực đang leo cành cũng hùa theo :

— Có đi hay không ? Ông xuống đấm chết hai thằng nhãi bây giờ ?

— Làm gì mà nhặng lên thế !

VIBÔ to tiếng quát lên rồi quay lại bảo KÊLA :

— Chúng ta đi chỗ khác, ở đây
giây với lũ khi thêm bản mồm. Rồi
hắn lăm bằm : Thật lũ khi có khác !

Hai, anh em Thổ thoăn thoắt rảo
bước đi ngay để mặc lũ khi con chủi
nhau om sòm trên cành cây, nhưng
chúng chỉ nỏ mồm công kích suông
thể thôi, chứ không dám xuống tận
nơi.

Đi một quãng thật xa, tới một
cánh đồng cỏ non, gặp hai vợ chồng
bác Nai vàng đang ăn cỏ. Chàng Nai
vừa mới trông thấy anh em nhà Thổ
đi qua vội mời ngay lại dùng tạm ít
cỏ non ăn chơi cho đỡ đói. Được lời
như cời tấm lòng, hai anh em Thổ
vui lòng lại thăm vợ chồng Nai. Sau
khi VIBÔ hỏi han về công việc làm
ăn của vợ chồng Nai và ở lại dùng
bữa trưa, bữa ăn tuy thanh đạm
nhưng không kém phần thân mật.
Vợ chồng Nai tuy mới cưới nhau
độ chừng hơn tháng nay, chàng Nai
có vẻ bạo dạn hơn, nhưng nàng Nai
tơ thì hây còn e thẹn. Nhiều lúc ngập
ngừng muốn nói với chồng những
điều gì nhưng lại thôi.

Ăn xong hai anh em Thổ không quên
cảm ơn vợ chồng Nai và lại cất bước
lên đường đi ngay. Qua những lùm
cây xanh tốt có một cái hồ nước rộng
chừng ba mẫu, hàng cây soi bóng
nước im lìm. Đến bên bờ, hai anh
em Thổ vừa đặt chân ngồi nghỉ
dưới bóng mát, tai nghe chim hót,
mắt nhìn đàn cá nhỏ bơi lội tung tăng
nhưng VIBÔ bỗng để ý đến ven bờ
hồ bên kia nước khuấy bọt đục ngầu

và lại nghe thấy những tiếng lao xao.
VIBÔ vội nhảy phốc ngay đến.
Đúng rồi một đàn kiến lửa đang
gặp nạn, cả đàn Kiến sắp bị chết
đuối. VIBÔ nhanh trí chạy kiếm
một cành cây khô thả xuống mặt nước
bên ven hồ để bắc cầu cho đàn Kiến
ngoi lên bờ. Hồi ra mới biết; có
một chú Voi mộng hồi nãy xuống
tắm dưới hồ, lúc lên bờ anh ta bồng
mỡ lăn kền ra bãi cỏ để đến nỗi vô
tình đập ngay phải tổ kiến lửa ngay
gần đấy. Họ hàng nhà Kiến đang yên
lành thì tự nhiên có kẻ phá tổ. Tức
thì chúng báo động, dân làng Kiến
kéo nhau chạy túa ra lũ lượt bằm cả
lên chân, lên vôi, có khi rúc cả vào
tai. Voi lại rất ghét kiến nên chú Voi
mộng này đã dùng vôi cuốn nước
hồ lên đổ ào ào vào các hang hóc tổ
kiến. Ôi thôi ! Cứ bao nhiêu nước
giội xuống là bấy nhiêu thành quách,
của cải và dân cư làng kiến lửa đều
trôi vèo cả xuống hồ. Hết giận Voi
mộng bỏ đi.

Đại bản doanh kiến lửa làm dưới
một gốc cây khô lớn, VIBÔ nhìn vào
trong cái gốc cây trong đó có một cái
hốc sâu thăm thẳm, trùng trùng điệp
điệp, thành quách nối nhau chi chít,
thực đáng khâm phục cái kỳ công kiến
trúc của các kỹ sư kiến. Bây giờ
mấy anh kiến thợ đang đào lũy xây
thành mới. Họ chăm làm việc và
nhẫn nại quá. Các hang bên trong thì
ngập nước, quân tướng phải kéo nhau
lên đóng đồn tạm trên thân cây. Kiến
Chúa to lớn, đứng giữa đám đông
như đang diễn thuyết. Đầu hẳn

— Ơn nghĩa là bao, ta nên giúp đỡ nhau những khi hoạn nạn.

Nói đoạn hai anh em Thỏ cũng xin cáo biệt và hẹn ngày tái ngộ. Đi đã xa, anh em Thỏ còn ngoảnh lại giờ tay chào dân làng kiến.

Mặt trời vừa xế ngang đầu, KÊ LA

giống như hạt bắp màu nâu sẫm và bóng như bôi mỡ. Hấn có hai cặp râu dài tương đối như sáu cái chân, bụng phình ra, dưới đuôi có một cái kim nhọn hoắt. Kiến chúa như vừa mới trông thấy anh em Thỏ, hấn giờ cặp râu và 2 càng lên như có ý chào mừng. Đoạn hấn rẽ đám đông đi khệ nệ về phía anh em Thỏ, hấn vòng tay cung kính :

— Kính chào Nhị vị Tôn Huynh, chẳng hay Nhị vị có việc chi qua đây đúng lúc họ hàng anh em chúng tôi bị nạn mà Nhị vị đã có công cứu thoát. Chỉ một chút nữa chúng tôi chết đuối hết.

VIBÔ đáp lễ :

— Nhân buổi nhàn du, anh em chúng tôi qua nơi này ngoạn cảnh gặp việc bất bình nên ra công cứu giúp.

— Công ơn ấy họ hàng chúng tôi ghi lòng tạc dạ không bao giờ quên.

chân đã mỏi ròi như muốn lỏng cả đinh ốc. Hấn vừa ngồi bệt bên bụi cỏ thì ngay gần đấy có một con nhện khổng lồ mình to bằng trái quít đầy lông lá lại óng ánh màu tím tím đang dùng cặp răng nhọn cắn sâu vào bụng một con nhện khác nhỏ hơn, mình màu « be » hồng, chân cẳng nhẵn thín. KÊ LA nhặt ngay một hòn đá cuội ném trúng lưng con nhện lớn, làm cho chú nhện này bỏ cuộc thanh toán nhau bằng máu và vội bỏ chạy vào một cái hang mất dạng. Nhện nhỏ được cứu thoát nhưng bị những miếng đòn đau, mình mẩy bị cắn toạc. Những vết thương đã dầm máu nên hấn không thể đứng lên được. VIBÔ vực hấn lại chỗ cao ráo sạch sẽ hơn. Trong khi ấy thì KÊ LA chạy đi kiếm một thứ lá cây thuốc dầu mang về cho VIBÔ nhai nát rồi lấy bã dịt vào những vết đau. Sau một hồi tĩnh dưỡng Nhện mới mở được cặp mắt lơ lơ nhìn anh em Thỏ như tỏ vẻ cảm ơn :

— Thừa Hai vị cứu tinh, đã cứu em lại còn ra công chạy chữa những vết thương này. Em xin cảm ơn. Từ nay em không biết lấy gì đền đáp công ơn ấy được. Tiện đây gọi là....

Gã vừa nói vừa móc trong mình ra một viên Bạch Hồng ngọc màu trắng hồng vừa nhỏ bằng hạt đậu.

— Vật kỷ niệm này tặng Hai vị để phòng khi đau ốm hãy mài ra với nước mà uống thì khỏi ngay. KÊLA nhìn anh mỉm cười, tay đỡ lấy viên ngọc quý đó và tỏ lời cảm ơn.

VIBÔ quay lại nói với em :

— Em ở đây chờ anh một chút để anh đưa nhện về nhà, kéo một mình hấn đi dọc đường e lại gặp nguy, vả lại những vết thương cũng chưa được khỏi hẳn.

Nói đoạn VIBÔ để nhện ngồi trên lưng rồi chạy biến vào một cây cách đó độ mười thước. Sau 3 phút đồng hồ, anh em Thỏ đang đi bỗng nhiên gặp những luồng gió mạnh. Cát bụi, lá thông trong rừng cuồn cuộn bay tung lên như sắp có bão tố. VIBÔ liền chỉ cho thấy một hòn đá trông cao nhất:

— Chúng ta hãy chạy mau lên đến hòn đá kia để quan sát xem có sự gì sắp xảy ra chăng ?

— Hay là sắp có cơn mưa bão ?

— Nếu sắp có mưa bão thì mây kéo đen ngịt, và trời đang nắng kia mà !

VIBÔ chạy đi trước bỏ mặc em chạy theo sau. Trên hòn đá, hấn đến trước ngó chung quanh, ngồi chồm hồm hai chân trước hấn giơ lên che ngang cho đỡ ánh nắng mà nhìn về phía bên kia có cát bụi mịn mờ như khói bốc lên cả một khu rừng. Hấn để ý đến một bọn độ năm người đi băng qua vùng này, cách đó độ hơn trăm thước, đàn voi đánh hơi cũng dừng lại cắt tiếng kêu ngăn ngăn và tự nhiên đứng im lặng như tờ, tai không đập phành phạch nữa mà bây giờ giương ra nghe ngóng. Đầu cúi cả xuống, vòi giơ ra về phía có hơi người rồi cả đàn voi bỏ chạy trốn. Chúng đã chạy trốn là một cái tai họa lớn. Mọi vật đều bị gãy gập, đè bẹp xuống, cây cối đổ ngổn ngang. Mặt đất như rung chuyển. Tiếng ầm ầm như sấm vang ra rất lâu và rất xa...

Qua một cơn kinh khủng hãi hùng, anh em Thỏ vừa nằm nghỉ dưới bóng cây trên hòn đá đó cho thoải mái. VIBÔ nằm duỗi dài 2 chân, đôi mắt lim dim nhìn xa xăm như đang nghĩ ngợi điều gì đâu đâu. Theo thói quen, thỉnh thoảng hấn đưa cẳng chân phải lên gãi mép cũng như người lớn sờ tay lên vuốt râu cho nó oai vậy. KÊLA thì thậm thọt chạy đi chạy lại, nhanh thoăn thoắt. Bỗng hấn dừng lại nhìn về phía dưới thung lũng hấn vẫy anh hấn lại bảo :

— Anh VIBÔ nhìn kia ! mẹ con nhà báo đang đi diễn hành từ trong hang ra. Báo mẹ đi trước, 3 báo con đi sau.

Ah nó cũng không nhúc nhích và cũng không trả lời, cứ nhắm mắt ngủ lim dim.

KÊLA nhìn xuống theo dõi mẹ con nhà Beo từng tí. Mẹ báo sinh được 3 báo con : một con đực và 2 con cái. Nửa tháng đầu chúng vẫn nhắm nghiền mắt như mù, đến ngày thứ 16 mới mở mắt được và trông lơ mờ. Mẹ báo luôn luôn quần quít bên mình lũ con. Trong cái hang khô ráo, êm ấm, đào dưới một gốc cây thông cổ thụ gió đã quật gãy. Mẹ báo thích nằm nghiêng mình một bên cho đàn con tranh nhau rúc vào bú. Chúng nó chóng lớn quá ! Con báo đực đầu lòng cương quyết và hăng hái nhất. Trước tiên cả, nó đã dám bước ra khỏi hang và đưa mắt ngạc nhiên nhìn cái thế giới rừng rậm bao bọc chung quanh. Mẹ báo định cai sữa cho các con. Một đêm kia, mẹ báo săn được một con nai non, ăn hết một nửa rồi trở về hang. Sáng sớm hôm sau khi bình minh vừa ló đầu non, mẹ báo muốn khuyến khích đàn con đi theo. Lần đầu chúng đi theo mẹ, chúng đã nhận thấy là ngoài cái hang khô ráo, nhỏ hẹp mà chúng sống hàng ngày, còn có một thế giới rộng rãi bao la hơn nhiều. Mẹ báo ra khỏi hang đi đứng bệ vệ và đàng hoàng, cứ vài bước dừng lại như để khuyến khích các con đi theo. Chúng đi thong dong hàng một sau mẹ báo, chúng đặt những cái chân ngắn ngủi vào đúng vết chân mẹ. Gặp một vũng lầy, chúng cũng lội qua được và

sang đến bên kia thì đã thấy nửa xác con nai non ăn dở còn nằm đó. Mẹ báo ngoạm một miếng đùi và lấy răng cứa vạt hết lông đi. Lúc đó đàn con lại gần nhìn mẹ và lùi lại lấy đà rồi nhảy chồm lên ngoạm thử vào da con vật đã chết. Lũ báo con chưa đầy năm thì mẹ nó chưa muốn dạy chúng săn mồi. Nhưng mãi cho đến một ngày hôm nay lũ báo con vừa đủ năm, chúng theo mẹ ra khỏi hang chỗ có ngọn ngang những thân cây chằng chịt. Mẹ báo đứng im lặng, bày con đứng sát mẹ cũng im lặng. Cả bốn mẹ con nhà Báo dăm dăm nhìn con chồn nhỏ vừa mới ló đầu lên gốc cây. Mắt chúng sáng ngời bấp thịch vai chúng se se rung động. Con báo anh bước lại nhẹ nhàng rồi nấp vào một bên thân cây khô, hẩn làm đúng như con mèo rình con chuột. Hẩn đợi cho con chồn khốn nạn kia vừa chui ra khỏi gốc cây là hẩn lao mình lại, nhưng trong nháy mắt, con chồn lại chui thọt xuống nên báo con va đầu vào gốc cây ngã sòng xoài. Các em nó cũng bắt chước nhảy theo. Mẹ báo nằm dài với đôi mắt mơ mộng hình như trong đầu hẩn đang nghĩ ngợi xa xôi hay triết lý một điều gì.

Hẩn nhìn đàn con luyện tập chán như có vẻ mãn nguyện. Đoạn hẩn uốn oải đứng dạy bước đi từ tốn và uyển chuyển, dẫn đàn con về hang. Khi qua một gốc cây chẳng biết ý hẩn định sao, hẩn leo tót ngay lên, cào cào mấy móng sắc vào vỏ cây rồi lại tụt xuống đi đều đều và đạo mạo như trước.

KÊLA vội vàng tụt xuống khe đá và men theo con đường dốc, hẩn đứng bên gốc cây để theo dõi mẹ con báo. Hẩn mãi vui chân đi quên cả lời căn dặn của anh hẩn là: Em muốn đi đâu xa một mình cũng phải cho anh biết trước. Nhưng nào có ngờ đâu, việc định mệnh xảy ra có bao giờ báo trước cho hay. KÊLA đứng đó hồi lâu chờ cho mẹ con báo đi khuất trong lùm cây rồi định quay về chỗ VIBÔ. Nhưng đã muộn, một con trăn khổng lồ nằm cuộn trên thân cây như đợi mỗi ngon đến miệng. Nó nhẹ nhàng trườn tới và quật ngã KÊLA. KÊLA không kịp phòng bị nên bị con trăn quấn chặt nhiều vòng từ đầu đến cuối làm cho KÊLA nghẹt thở không kêu được nữa và dẫy dựa, chân KÊLA cào lên phiến đá xào xạo như để cố ý lấy đà thoát ra, nhưng sức KÊLA có hạn không sao tránh khỏi số mạng trong nanh vuốt con trăn. KÊLA và trăn vật lộn hồi lâu và cả hai lăn đi mấy vòng theo đà tảng đá dốc rồi nằm kẹt trong khe đá. Chờ cho KÊLA bị nghẹt hết thở và chết hẩn rồi, trăn sẽ nuốt mỗi một cách ngon lành. Trong khi ấy VIBÔ như linh tính báo trước. Hẩn chạy chỗ này chỗ kia, kêu gọi em

nào có thấy em hẩn trả lời đâu ! hay chỉ nghe những tiếng vọng của hẩn bên kia sườn đá vắng lại. Hẩn đâu có biết em hẩn đã nằm chết trong bụng con trăn khổng lồ ấy dưới khe đá mà hẩn vẫn hoài công đi tìm....

Hoàng hôn bàng khuâng lắng đến, những ánh nắng vàng yếu ớt còn sót lại và giải trên ngọn cây như nhớ thương linh hồn con thỏ non dại còn phảng phất đâu đây. Vẫn cái hang đó, vẫn cái ổ đó, VIBÔ như thiếu hẩn cái gì, nói cho đúng, hẩn mất một người em quý nhất trên đời hẩn. Hẩn buồn rầu với cặp mắt đỏ ngầu, hẩn ngồi xồm hai chân trước quặp lên như khóc thầm hay để ngủ cho quên những ngày dĩ vãng.

Ngoài kia, vợ chồng anh gà rừng gáy lên mấy tiếng khô khan hòa theo với điệu múa nhịp nhàng của vài chị Công báo hiệu ngày tàn. ●

Vui cười

TƯỞNG NIỆM

Thầy đang giảng bài sử về chiến sĩ anh hùng bỗng thấy Sơn ngủ gục.

Thầy lại đánh thức và hỏi : — Tại sao ngủ gục vậy, xè tay ra.

Sơn cãi : — Thưa thầy con đang tưởng niệm chiến sĩ quá cố đấy chứ.

Thầy..... ! ...

Trần-Nghĩa

(Bút nhóm Nắng Việt)

CHUYỆN CỦA THÙY

• Cảm tác của THẢO-LANG

NGUỜI trong xóm không ai biết cô bé đó tên gì, từ đâu đến. Chỉ thấy ở trọ học nhà bà cụ Tuyết từ đầu niên khóa năm ngoái đến giờ.

Cô bé có hai cái bím dài buông thõng ngang lưng, đôi mắt bồ câu đen, sống mũi thanh thanh nằm đóng khung trên gương mặt bầu bĩnh với làn da trắng mịn. Vào mỗi buổi chiều lồng gió trẻ con trong xóm mang điều ra thả. Khu xóm vang dội tiếng cười đùa chạy giỡn của lũ nhỏ, đó là giờ cô bé ấy tan học về. Tà áo trắng phất phơ theo gió, đôi chân nhỏ thoăn thoắt trên con đường dẫn vào xóm. Cô không hề quen biết với ai, ngoài giờ đi học chỉ thấy dạng thấp thoáng trên sân gác nhà cụ Tuyết. Bằng gương mặt đáng yêu và nụ cười có hai lúm đồng tiền duyên dáng bên má, cô đã gây được cảm tình với lũ trẻ con cùng xóm.

Một buổi chiều lập đông, bầu trời ảm đạm, những cụm mây trắng đem hơi lạnh về bao trùm phố thị. Người phu trạm quen thuộc dừng xe trước cổng, tiếng chuông « bính bon... bính bon... » thúc dục cô bé từ trong nhà chạy nhanh ra và sự vui mừng hiện rõ trên gương mặt khi cô nhận được thư của ba

gởi vào từ tay người phu trạm. Trên sân gác nhà cụ Tuyết cô bé ngồi tựa cửa bồi hồi bóc thư ra đọc.

Cao nguyên ngày... năm 66

Thùy con

Cao nguyên trời trở lạnh. Vào buổi chiều, sương mù ở miền rừng núi đã kéo về giăng kín bầu trời thị xã. Mỗi khi nhìn hoàng hôn mù mù u ám ba nhớ đến con, Thùy yêu của ba vẫn mạnh khỏe và chăm học hờ con ? Ở đây lạnh lắm, đêm về khí núi bao trùm vạn vật, rét cắt

da nhưng sáng sớm ba vẫn cố gắng ra thăm đồn điền. Khi vạn vật bừng sáng, lòng thị xã vang tiếng hoạt động trong một ngày mới. Nhìn những cô học trò bé trạc tuổi con dắt nhau đi học, gương mặt hân hoan, mái tóc dài lưng lửng với chiếc áo ấm màu sắc sỡ, làm nên đáng dấp ngây thơ giữa lòng thị xã. Ba nhớ đến con nhiều lắm. Thúi của ba, ở phương trời đó giờ cũng đang trở lạnh hờ con, nhưng chắc chắn Thúi không còn được mặc những chiếc áo ấm do chính tay mẹ hiền đan ; không còn nép người vào lòng mẹ mỗi khi một cơn gió về mang giá rét. Bất hạnh cho con tôi quá, mất mẹ từ thuở bé giờ đây cánh chim non lại xa ba để ở nơi phương trời đô hội đó. Thôi thì cố học nghe con, đừng bạn bè nhiều mà sao lãng việc học ba buồn.

Theo thư ba không có gì làm quà cho con cưng của ba cả, thôi thì ba gửi theo cho Thúi bé bỏng cái lạnh của gió núi đang cắt thịt ba đây. Cuối thư ba mong Thúi của ba tìm vui trong sách vở để quên đi nỗi buồn xa nhà và sự trống vắng tình mẹ.

Thương con nhiều.
Ba

Cô bé đó đã khóc tự bao giờ : dòng lệ hoen nhòa trên đôi má bầu bĩnh từ lúc cô đọc những dòng chữ thương yêu của ba. Tối hôm đó sau khi học bài xong như thường lệ thì mười giờ cô bé đã đi ngủ nhưng còn thức bên đèn để viết thư cho ba. Ngoài trời mưa dầm lả tả, gió thổi xào xạc trên cành cây ngọn cỏ, nhà nhà đóng cửa im lìm, xóm nhỏ đang ngả mình yên giấc.

Saigon. 66

Kính Ba !

Ngoài trời mưa dầm lả tả, gió đông về ngự trị cả không gian, vạn vật. Ngồi trong gian phòng ấm áp này con viết thư cho ba. Thừa ba con đã nhận được thư ba vào chiều này, ở khung trời cao nguyên đó lạnh lắm hả ba. Đã nhận được cái lạnh rừng núi mà ba đã làm quà cho con rồi. À ba ơi, tuần trước bà hiệu trưởng trường con có vào lớp ngỏ lời khen con học giỏi, niên khóa sau hy vọng sẽ được học bổng. Đó ba coi con ba giỏi ghê hôn.

Ba ơi ở đây con không bạn bè với ai cả, có nhiều cô cùng lứa tuổi với con cũng dễ thương ghê, nhưng theo lời ba dặn con sẽ không thân với ai hết, bạn bè nhiều sẽ xao lãng việc học hả ba. Tuần trước con đã nhờ cụ Tuyết dẫn đi phố mua áo lạnh, con mua cái áo màu sẫm tro giống như áo ngày xưa lúc còn nhỏ má đan cho con đó ba. Con nói thiệt, ba đừng bảo con : « Lại vớ vẩn nhớ xa xôi rồi » nghe

ba. Con mua chiếc áo màu đỏ để nhớ từng đường đan của má, tưởng như chiếc áo má đan ngày xưa cũng lớn theo con, để ôm ấp đỡ rét cho con vào những chiều trở gió.

Muốn viết nhiều cho ba, nhưng đã khuya quá rồi nhớ lời ba dặn đừng thức khuya mà có hại phổi. Con xin phép ba dừng bút nơi đây và nguyện cầu ơn trên ban phúc lành cho ba.

Kính thư
Thùì của ba.

..

Tâm sự của cô bé nhỏ nhỏ đó đáng thương quá, bé nhỏ thế kia mà phải sống cô đơn giữa vòm trời đô hội này. Xa cha và mất hẳn tình thương cùng sự nuông chiều âu yếm của mẹ. Cô đã nghe lời ba dặn, ngày ngày ngoài giờ đi học chỉ ru rú ở trong nhà trọ. Vào những buổi chiều chúa nhật nhàn rỗi, cô bé đã đứng hàng giờ trên sân gác để nhìn theo những cánh diều giấy lão đảo bay về phía cuối vòm trời. Diều ơi sao không bay ra tận miền cao nguyên để cô ấy nhắn nhủ vài lời thăm ba. Diều cố lên diều nhé, cố lên để bay tới miền cao nguyên mang theo lời nhắn nhủ. Cô bé sẽ nhắn gửi rằng :

— « Ba ơi Thùì của bang bơ vơ giữa vòm trời này, bơ vơ như con chim nhỏ vừa xoải cánh bay ngang, lạc lõng như cánh diều nhỏ lão đảo trên vòm trời lộng gió. Ba thương Thùì nhiều không ba ? Ở cao nguyên ba có nhớ Thùì không ? Thùì đang nhớ thương ba và nuối tiếc sự mất mát của mẹ đây. Nếu mẹ còn sống thì Thùì đâu ở xa ba và chiều nay nơi vòm trời này đâu có hình dáng bé bỏng của cô gái nhỏ đang khóc thương ba, nhớ mẹ » •

MÁNH VƯỜN của BÉ

Trình-Chí

CON CHIM

Chị! Em vừa thấy con chim
Nó chui đâu mất em tìm không ra.

Hay là nó đã bay xa
Khi nghe tiếng chị bước ra ngoài
vườn

Sao em ghét chị vô lường!
Làm chim bay mất không thương em
mà!

Chị còn bảo: tại em la
Cho nên chim mới đi xa mất rồi.

Giận hờn em bảo: chao ôi!
Phải đừng có chị em mời chim ca.

NGUYỄN MINH DUỆ
(Nhóm Hương mới)

DỐI HỜN

— Lêu lêu cô bé hư ăn
Giả hờn bé đã dịu dàng mím môi.

Coi kìa lại dối anh rồi
Bảo rằng bé chẳng thèm chơi nữa à?

Bữa nay hồng cần đến quà
Không «mi» anh nữa... coi cả cười chi

— Thôi anh đến bé kẹo bi
A ha! Bé «háy» thế thì huề nhau

Mỉm cười bé khẽ gật đầu.
Tha anh lần đầu làm phước đó nghe

TRUNG SĨ HẠNH
(Huế)

TUỔI XANH

Tuổi xanh là tuổi ngây thơ
Tuổi xanh là tuổi thường mơ được
quà

Tuổi xanh xinh đẹp như hoa
Tâm hồn trong sáng như là thần tiên
Tuổi xanh hay mộng hảo huyền
Được thầy yêu quý được thêm bạn
hiền

Và em giữ trọn lời nguyện
Học hành chăm chỉ khỏi phiền mẹ cha
THANH (Biên Hòa)

NGÂY THƠ

— Bắt đền Nga đấy chả chơi đâu
Hoa đẹp thế này Nga chê xấu
Rồi lại quăng đi cánh hoa tươi
Nga bảo: màu hồng ghét lắm thôi
Ừ... Ừ giận nga rồi đấy nhé
Ai bảo làm nát hoa của Châu
Không thích thì thôi sao lại vứt
Được rồi, đã thế giận Nga lâu.
— Ơ kìa! Bạn tôi sao xấu quá
Lỡ có tí thôi, thế cũng hờn
Đây này, để Nga xin lỗi nhé!
Và đền cô bé một cái hôn
Thế nào, hết giận Nga chưa Châu?
Cười đi, cô bé chớ giận lâu.
Ngày mai đem tặng Châu hoa tím.
Đề kết thành tên hai chúng mình.

A.K. HẢI CHÂU

Hộp thư Tuổi Hoa

NGUYỆT KHANH (Saigon) Anh ghi tên em vào gia đình T.H. rồi Anh không ngờ lại có sự lẫn lộn bút hiệu đó. Vậy anh nhân Châu Hà làm quen với em nhé. Em đến tòa soạn hôm nào... mà chỉ đứng một hồi rồi đồng tuốt!

LÊ THU THẢO (Đà Nẵng) vui lòng nhận em trong gia đình T.H. Bài em đã được chuyển cho anh Q.D rồi.

LÊ NGỌC ÁNH (Phú Nhuận) Tuổi em mới là út trong gia đình thôi. Chưa sợ «cỏ» đâu. Khôi Việt sẽ tái ngộ với các em một ngày gần đây thôi.

MINH HẠNH Em lém lỉnh đấy nhé. Coi chừng lẫn sau cô giáo phạt đó nghe!

HUỲNH HOA (Nha Trang) Những bộ cũ T.H giờ rất hiếm em ạ. Hiện chỉ đang còn một ít bộ 5 mà thôi. Anh đang sửa soạn cho in những Truyện dài của các bộ cũ để các em có một tủ sách Tuổi Hoa thật đẹp. Anh ViVi đang vẽ bìa cho các cuốn đó. Nhận em vào gia đình đấy. Còn phải chờ gì nữa. Tên em cũng đủ biết là trai hay gái rồi.

PHƯƠNG HỒNG HẠNH (Huế) Anh đã chuyển D.D của em cho anh đầu bếp Cu Di và ghi tên em vào gia đình rồi. Sao lại thắc mắc đến vấn đề đó làm gì hở em. Nhưng cũng cho em biết là anh C.G.

PHƯƠNG NHƯ DẠ THẢO (Gò Vấp) Bút hiệu Dạ Thảo có rồi. Nhưng Phương Như Dạ Thảo thì chưa. Quà ra mắt anh không bắt buộc các em đâu. Tuổi em vào hạng «út» trong gia đình.

TỊNH TÂM (Saigon) Ơ, đến tòa soạn thấy anh lại làm lơ đi luôn nhé. Hồn thật! Như vậy thì anh sẽ hồng thêm nhận quà của em nữa. Nhưng vẫn ghi tên em vào sổ gia đình.

HOÀI NGUYỄN HOÀI (Mỹ Tho) Việc phát hành báo ở Định Tường là do bên Quản lý, nên anh không được rõ lắm. Đề anh nói với anh Trần văn Vũ xem nhé. Mua báo năm có thể gửi trả bằng tem được. Nhưng nhớ gửi thư bảo đảm cho ông Trần văn Vũ khỏi sợ mất. Anh định gửi cho nhóm em một bộ Tuổi Hoa làm quà thưởng, nhưng không biết có kịp và tới không. Đề anh hỏi Nghệ cho em nhé. Anh biết thằng em «Củ Nghệ» của anh. Hẳn ít giao thiệp lắm.

TRƯƠNG TRUNG HƯNG (Long Xuyên) Anh «via tắc kè» rồi em ơi! Anh nói anh hết tuổi quân dịch rồi mà, nên trong tòa soạn ai đi thì đi, chứ anh sẽ còn ở lại để tiếp tục làm tờ T.H. cho các em đọc T.H. hiện chỉ còn bộ V. Em có thể gửi thư cho ô. Trần văn Vũ hỏi mua.

HOÀNG CÚC (Saigon) Ừ, thì anh trả lời: Bằng lòng nhét em vào một góc vườn rồi đó. Chữ em viết giống chữ Vi Vi thật đấy, nghĩa là «xấu in»! Nói thế để Vi Vi khỏi phồng mũi đấy em ạ.

ĐẶNG THỊ THU BA (Giadinh) không nên gửi tiền vào thư, vì sợ mất em ạ. Nếu em không đi được, nên nhờ người khác tới mua hộp. Chúc em vui và vẽ đẹp

TRẦN HỮU PHÚC (Long Xuyên) Tuổi Hoa của các bộ cũ không còn em ạ. Và không thể tái bản được. Nhưng anh sẽ in những truyện dài của các bộ ấy. Em chịu khó chờ ít lâu đi. Hôm nào nghỉ em lại tòa soạn ghi mua dài hạn tiện hơn, và tiện thể ghé thăm anh luôn nhé.

TRỌNG CHÂU (Saigon) Cảm ơn em nhiều về việc thông cảm tặng giá báo. Nhất định là T.H luôn luôn phụng sự cho các em rồi.

PHƯỢNG NHUNG (Huế) Em muốn gửi bao nhiêu bài một lần cũng được, miễn dán cho đủ tem. Bài gửi em nên theo thể lệ thông thường, nghĩa là không dán kín, ngoài có ghi thêm «Bài gửi đăng báo» và chỉ phải dán từ 1 đ đến 1đ5, thôi không sợ mất đâu.

PHƯƠNG TRUNG (Huế) Muốn viết cho Vi Vi em cứ gửi về Tòa soạn T.H. Như thế tức là anh đã giới thiệu rồi đấy nhé. Trong số 51 anh có trả lời em là vẽ màu nước, nhưng nếu em sợ trường thứ gì thì cứ dùng thứ đó. Anh rất mong có tác phẩm của em trên bìa T.H. Tuổi em rất đông trong gia đình.

LÊ THỊ KIM HUÊ (Huế) Mừng nhé! Các em đỗ phần I cả rồi. Anh chung vui với các em. Nhớ nhắn với Phương, Hương, Hoa, là anh có lời khen đấy nhé. Chờ bài của các em, «lơì huyền» vừa thôi chứ các cô!

TƯỜNG HOA (Huế) Hôm nào tụi em chụp chung một tấm hình gửi vô chứ bảo anh tưởng tượng làm sao hình dung đúng được. Hoặc ít nữa thì em vẽ ra vậy. Em vẽ khá lắm mà! Chỉ tiếc bìa vẽ màu chưa làm cliché được. Anh sẽ nhờ ViVi viết thư thêm ý kiến với em. Anh chưa gặp Cầm Tâm.

● Được tin nhiều em trong gia đình Tuổi Hoa vừa chiếm bảng vàng trong kỳ thi Trung học Đệ nhất cấp vừa qua, Tuổi Hoa hân hoan chia vui cùng các em mà cùng các em trong gia đình vỗ tay khen ngợi.

Thân mến
N. TRƯỜNG-SƠN

BÀI NHẬN ĐƯỢC :

Trần thị Liên, Linh yên Lê Thái Chí, Trần Hữu Chung, Trần Thương Phú, Văn hoài Đông Phương, Phương hoài Thi, Thủy Thảo, Dương mạc Thi, Hoài Linh Sơn, Thương Hoàng Phương, Thương Huyền Nga, T.P. Dạ Minh (2) Rừng xanh, Trần thị Nhật Lệ (2), Nguyệt Khanh, Hoàng Yến, Bảo vũ Linh Phong, Ly Hương, NP.T Hoàng Hoa, Vũ văn Quyền, Thái Quan (bút nhóm mây đất Mỹ) Ngọc Bửu Chánh, Đình khắc Xưng, Trần Thanh Hương, Nguyễn văn Ái, Kỳ ngọc Hồng, Trần thị Táo Chi, Phượng Nhung, Di Tòng, Huyền mai Phượng, Trần hữu Đức

ĐÓN NHẬN CÁC EM VÀO GIA ĐÌNH T.H.

Hương Linh Uyên, Đôi cánh thiên Nga, Hoàng huyền Hương, Nguyễn Hữu Chung, Trần thương Phú, Vĩnh Thanh Phú, Vĩnh thanh Vân, Nhung Hồng Hạnh, Huỳnh Hoa, Ngọc viễn Phương, Phan thị Hoàng Khanh, Nguyễn thị Thúy Nga, Huỳnh thị kim Yên, Đào thị Kim Thoa, Thiên Kim Thệ Thủy, Ngọc Hà, Phượng Nhung, Ngọc Tâm, Thùy Dương.

Gia đình Tuổi Hoa làm quen với nhau

- Nguyệt Khanh (Saigon) muốn làm quen với Châu Hà
- Phương Đào muốn làm quen với Kiều Lan Phương (Nha Trang)
- Cẩm Thy-Diệp Tuyền muốn làm quen với Hương Kim Long.
- Đôi cánh thiên Nga, (Saigon) muốn làm quen với Tuyết Dung.
- Phạm Duy Thoại (Saigon) muốn làm quen với Nguyễn văn Nghệ.
- Hà ngọc Dao muốn làm quen với Đình Nghĩa
- Hoài Nguyên Hoài (Mỹ Tho) muốn làm quen với Nguyễn văn Nghệ và Sa chi Lệ.

MẢNH VƯỜN CỦA BÉ

Kỳ này Trinh Chí đã nhận được hoa, cây xanh và thư của các bạn :

Nhật Hồng (4), Nguyễn thị Kim Minh, Đỗ tư long (7), Kiều Nhi, Trần thị Kim Liên, Trung s.T Hạnh (4), Ngọc Ánh (2), Thái Châu (3), Quỳnh Chi (2), Linh Phương, Lê thị Thúy Lan, Thu hoài Thu, Bu Bu (2), Khỉ Già (2), Loan Bích Nguyệt (3), Hoàng diễm Hạnh (3), Thu Tâm (3) Thu Thủy (6) Nguyễn Chí Trung, Trần thị thanh Vân (2), Thủy hương Giang, Đoàn kim Cẩm Hà (2), Trịnh công Hùng (2), Trắng đầu non (2), Hoàng mộng Vân, Mai dạ Thảo, Nguyễn cao Cú (2), Biếc phương Khanh (4) Minh Triết, Thy Linh, Mặc Thu, H-K. Hải Châu, Văn Hoài Đông Phương, Nguyễn Hà, Nguyễn trần Anh Anh (2), Hoàng thanh Vân (4) Nhóm bút chim sẻ (3) C.P.P, Yên Lam Sơn Tử, Bùi Vĩnh Phúc, Bùi thị Minh, Phượng Khánh, Võ Đức Biết, Thắm Xinh, Phương như dạ Thảo, Đỗ văn Thân, Thanh Long, Nguyễn hoàng Kiếm (3),

Thành thật cảm ơn sự cộng tác đồng đảo của các bạn. Bạn nào muốn trồng hoa vào số Trung Thu (54) xin gửi gấp cho nhé,

Tuổi Hoa vừa nhận được cuốn : **THẺ VỮ**

• Truyện dài của DUYÊN ANH • Tựa của NGUYỄN-MẠNH-CÔN

Do Nhà Xuất Bản BÚP-BÊ gửi tặng.

Xin giới thiệu với các em TUỔI HOA cuốn sách hay nên đọc.

GIÓ

TIẾP TRANG 33

thời từ trong ra ngoài, như bình chứa nước quá đầy nước phải tràn ra.

Trong khi bé Long xem xét bản đồ chú ba nói tiếp :

— Hồi xưa, các tàu chạy buồm nên lúc đó gió giữ vai trò vô cùng quan trọng. Hiện giờ, gió vẫn còn giữ vai trò mặc dầu kém hơn trong ngành hàng hải hiện đại và hàng không.

Bé Long cười :

— Mai chú dẫn cháu đi Long Vân xem phim Gánh xiếc lớn nhất thế giới nhé chú !

Chú Ba vỗ đầu bé Long :

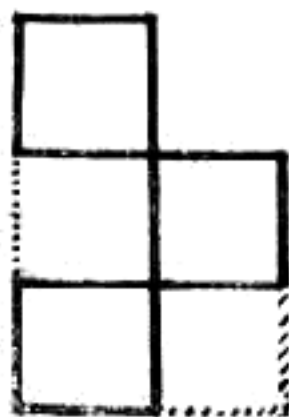
— Bỏ đi tám ! Nghèo mà ham ?

Chú cháu cười vang... ●

Giải đáp kỳ rỗi :

15 que diêm

Ô số

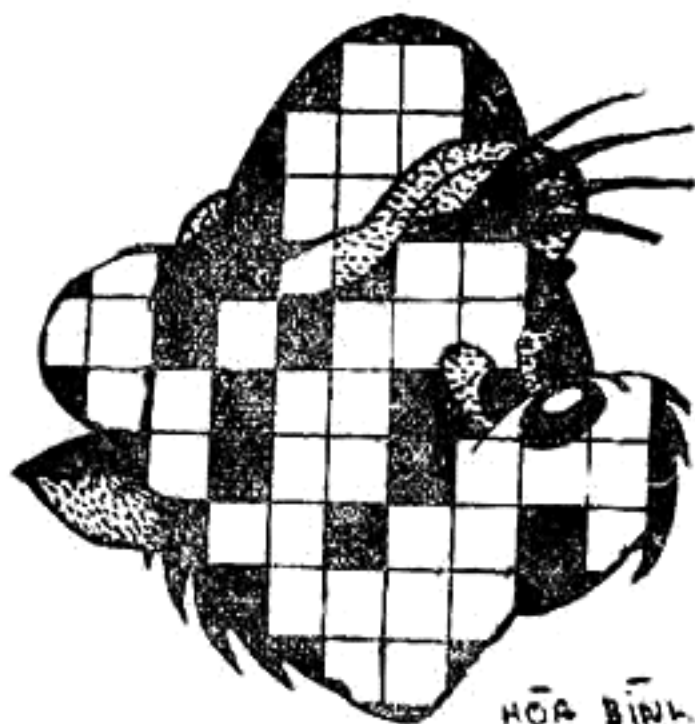

2	9	4
7	5	3
6	1	8

- Câu thơ bằng tranh : « **Tay làm hàm nhai** ».
- Ô chữ của Minh Quân «**Tuổi thơ**»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

HÒA BÌNH

NGANG - 1 - Tờ báo chúng ta đang đọc (VT). 2 - Búng lên. 3 - Bộ phận hấp của loài cá. 4 - Tê, Quả trứng, nón. 5 - Tiếng cười, Ca, Tươi. 6 - Cây lúa còn non, Hát, Tê. 7 - một gậy, đồng nghĩa với yều, Răng (tiếng Hán, 8 - ấn loát, Đi trước chữ găng, một chữ. 9 - nhớ. 10 - Anh Tê.

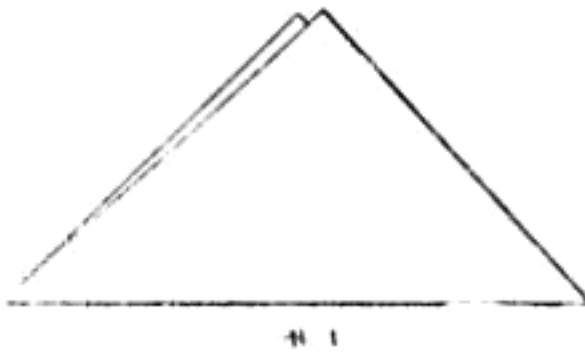
DỌC - 1 Hát 2. Ba (tiếng Hán) 3. Tiếng hỏi người lạ. 4. H, l. 5. Bắp, một phần của cây. 6 Giống vật hay nhút nhát, vật dụng đang bằng tre. học lại bài. 7. Bệnh phổi, chỗ đất nhô lên, chất dề làm thủy tinh. 8. Nụ (viết ngược), phát âm. 9, Hát, 10. Ta nghe bằng...

SÁNG KIẾN

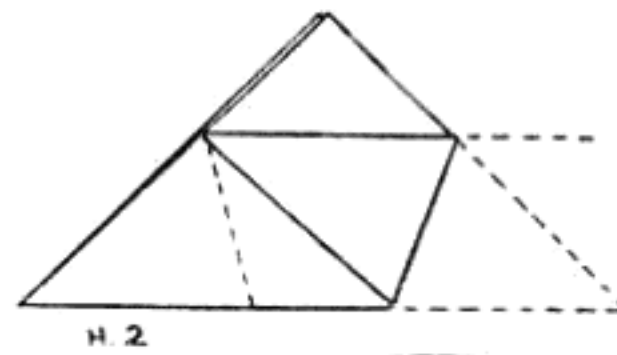
của
H V QUỐC

KHÉO TAY

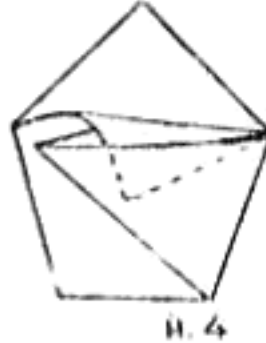
H. 1

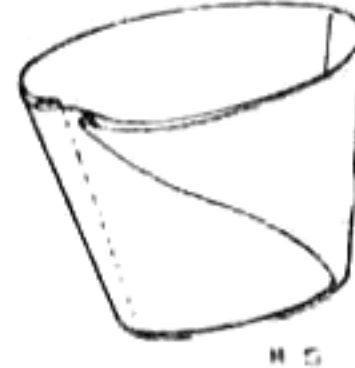
H. 2

H. 3

H. 4

H. 5

LY GIẤY

ViVi tặng các bạn cách xếp một cái ly bằng giấy, các bạn có thể đựng nước để uống, dùng trong những ngày cuối tuần khi đi Pick-Nick ở xa mà lười rửa hay sợ bề ly thật. Xếp theo số rồi mở ra, đề ly có thể đựng được.

CÂU ĐỐ CÓ THƯỞNG :

Đây là một bức tranh không lời của TUYẾT NHUNG : ViVi thêm lời và gợi cho các Bạn... Các Dzie Dzacc sĩ của anh QUYỀN DI hãy trở lại « Đề Tựa » vào tranh vui của Dung. Bạn nào có câu đố Dí Dỏm và hay nhất ViVi sẽ xin chủ Quản lý gởi tặng các Bạn một số báo. Gọi là của ít lòng nhiều cùng nhau giải trí cho vui vậy mà...

- Đã gởi Tuổi Hoa số 52 cho các Bạn : Hồng Vĩnh-Quốc và Ngô-thị-Tuyết-Dung.

CÁO LỖI :

Vì anh «Bếp» Q.D. nếm thử nhiều món gia vị nóng nhiệt quá thành ra trong người «khó ở» nên mục Dziec Dzacc tạm gác một kỳ — Và sẽ cố gắng các bạn những món quà đầy đủ « Nữ vị và nhiều sinh tố » hơn ở số tới.

Thông cảm